Jaargang 109 Vrijdag, 24 Mei 1850. No. 42.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

De GRIFFIER der STATEN van de Provincie *Groningen*, hiertoe door Heeren GEDEPUTEERDE STATEN gemagtigd, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de **VOORWAARDEN** van **UITBESTEDING** van het DRUKKEN van het MATERIEEL voor de BEVOLKING-REGISTERS en den BLADWIJZER, met BIJLEVERING van het benoodigd PAPIER, ten dienste en voor rekening der Gemeenten te Lande in de Provincie *Groningen*, in het PROVINCIEHUIS te *Groningen* ter lezing zijn gelegd, en dat de Inschrijvingbiljetten, op zegel en behoorlijk gesloten, vóór of uiterlijk op WOENSDAG den 29sten dezer maand, des voormiddags van tien tot twaalf uren, aan hem Griffier moeten worden ter hand gesteld, met aanduiding op het adres: *Inschrijvingbiljet, Bevolking-registers;* in welke Inschrijvingbiljetten de belanghebbenden, behalve den prijs, waarvoor zij de geheele Leverancie willen aannemen, moeten vermelden twee Borgen, die de Aannemer voor de rigtige uitvoering van het werk moet stellen.

GRONINGEN, 23 Mei 1850.

De Griffier voornoemd:
ALBERDA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen ter kennis van de Ingezetenen dezer Stad en derzelver Grondgebied, dat de **REKENING** van **ONTVANGSTEN** en **UITGAVEN** dezer Stad, over het jaar 1847, benevens de **BEGROOTING** over dat jaar, gedurende VEERTIEN DAGEN, te rekenen van den 24sten Mei tot en met den 8sten Junij 1850, IEDEREN WERKDAG, des voormiddags van 10 tot des namiddags 1 uur en des namiddags van 4 tot 6 uren, ter STADS SECRETARIJ zal voorliggen, ter inzage van ieder Ingezeten, die zulks mogt verlangen.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 23sten Mei 1850.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat de **BEGROOTING** der **ONTVANGSTEN** en **UITGAVEN** dezer Stad, voor de dienst van het jaar 1850, door Heeren GEDEPUTEERDE STATEN dezer Provincie goedgekeurd bij resolutie van den 10den Mei 1850, no. 8, gedurende VEERTIEN DAGEN, en wel van den 24sten dezer tot en met den 8sten Junij aanstaande, IEDEREN WERKDAG, des voormiddags van 10 tot 1 en des namiddags van 4 tot 6 uren, op de STADS SECRETARIJ zal voorliggen, ter inzage van degenen, die zulks mogten verlangen; en voorts, dat de RAAD den 9den Maart l.l. heeft besloten, onder goedkeuring van Zijne Majesteit den Koning, eene **GELDLEENING**, ten bedrage van *f* 55,000—00, rentende naar 4 ten honderd in het jaar, te openen, volgens het PLAN, voor die Geldleening vastgesteld, invoege hetzelve achter deze Notificatie ter algemeene kennis wordt gebragt, en zulks tot dekking van het tekort, op de begrooting over 1850, veroorzaakt door verschillende buiten[illegible] uitgaven, dat het Stedelijk Bestuur, bij Koninklijk besluit van den 28sten April l.l., no. 11, is gemagtigd tot het doen der gemelde GELDLEENING ten voorschreven einde, overeenkomstig de daarin opgenomen bepalingen van meergemeld plan; en dat diensvolgens de **INSCHRIJVING** voor de deelneming in die LEENING, volgens art. 2 van het plan, bij deze wordt opengesteld ten KANTORE van den STEDELIJKEN ONTVANGER, op MAANDAG den 3den en DINGSDAG den 4den Junij aanstaande, des voormiddags van 10 tot 12 uren; zullende dezelve op laatstgemelden dag ten uur worden gesloten.

En opdat deze Notificatie kome ter kennis van een' ieder, zal dezelve met het Plan van Geldleening in de *Groninger Courant* worden geplaatst, en voorts gedrukt en aangeslagen.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 23sten Mei 1850.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
HORA SICCAMA.

PLAN eener **GELDLEENING** van *f* 55,000 door den RAAD der STAD *GRONINGEN*, onder goedkeuring des Konings, vastgesteld tot DEKKING VAN HET TE KORT, door verschillende BUITENGEWONE UITGAVEN op de BEGROOTING dier Stad voor het jaar 1850 ontstaande.

Art. 1. Door de Stad *Groningen* wordt eene Geldleening geopend ter som van *f* 55,000,00, verdeeld in vijfenvijftig Aandeelen, ieder van *f* 1000,00, rentende naar vier ten honderd in het jaar, verschijnende den eersten November, voor het eerst op den 1sten November 1851.

Art. 2. De deelneming in deze geldleening op de bij dit plan vastgestelde voorwaarden, geschiedt bij inteekening ten kantore van den ontvanger der Stad Groningen op zoodanigen dag of dagen, als daartoe door Burgemeester en Wethouderen zullen worden bepaald.

Art. 3. Na den dag, waarop de geldleening mogt zijn volgeteekend, worden geene verdere inschrijvingen aangenomen. Indien de inschrijving op dien dag het vereischte kapitaal overtreft, wordt bij loting over de sommen tot dien tijd toe ingeschreven, bepaald, welke inschrijvingen en in hoeverre die worden aangenomen.

Art. 4. De Loting zal ten spoedigsten, nadat de geldleening is volgeteekend, plaats hebben in het Raadhuis op een' tijd door Burgemeester en Wethouderen te bepalen en aan te kondigen, ten overstaan van den Burgemeester of van een' der Wethouders, en van den Stedelijken Ontvanger, en in tegenwoordigheid van de inschrijvers, die zulks verkiezen.

Aan de inschrijvers zal kennis worden gegeven, of hunne inschrijvingen geheel of gedeeltelijk, al of niet worden aangenomen.

Art. 5. De ingeschreven aandeelen in deze Geldleening zullen op den 1sten November 1850 ten kantore van den Stedelijken Ontvanger moeten worden gestort, waarvoor schuldbekentenissen, of, zoo deze nog niet gereed mogten zijn provisionele recepissen om later te worden verwisseld, zullen worden afgegeven, benevens een stel rente-coupons, loopende over al de jaren, tot aan de aflossing toe, van elke schuldbekentenis, volgens de uitloting in art. 7 bepaald.

Art. 6. De schuldbekentenissen en coupons worden voorzien van een doorloopend nommer, 1 tot 55, en zullen naar verkiezing van de inschrijvers, worden afgegeven op naam of *in blanco*. De inschrijvers, die zulks verlangen en daarvan bij de inschrijving kennis zullen hebben gegeven, zullen in plaats van ééne schuldbekentenis van *f* 1000—00, twee schuldbekentenissen onder hetzelfde nommer door *a* en *b* onderscheiden, ieder ad *f* 500—00, met rente-coupons naar dat bedrag, kunnen bekomen.

Art. 7. Op den 1sten November 1859, en vervolgens jaarlijks op denzelfden dag, tot en met den 1sten November 1869, zullen telkens vijf nommers van schuldbekentenissen dezer geldleening worden afgelost, volgens eene uitloting, welke na de volteekening der geldleening ten spoedigste zal plaats hebben, op gelijke wijze als de loting, vermeld in art. 3 en 4, en zoo mogelijk in dezelfde bijeenkomst.

Het jaar der aflossing door die uitloting aangewezen, zal op elke schuldbekentenis worden aangeteekend. Ingeval van splitsing van schuldbekentenissen in twee stukken van *f* 500, als bij het vorig art. bedoeld, [illegible] het bij de uitloting aangewezen [illegible]

Art. 8. Op de stedelijke begrooting van het jaar 1851, en op die der volgende jaren zoo lang noodig, zal de vereischte som in uitgave worden gebragt tot voldoening van de renten dezer geldleening, en, te beginnen met het jaar 1859, ook jaarlijks de benoodigde som van *f* 5000—00 voor de aflossing, totdat de geheele geldleening zal zijn afgelost.

Art. 9. De houders van de schuldbekentenissen en van de coupons zullen de betaling van de rente of de aflossing der uitgelote schuldbekentenissen, ten kantore van de stad *Groningen* moeten ontvangen.

De betaling kan niet anders worden gevorderd, dan tegen overgifte van de coupon of van de schuldbekentenis. Van de uitgelote schuldbekentenissen wordt, na den 1sten November des jaars, waarop de aflossing van dezelve, ten gevolge der gedane loting, kan worden gevorderd, geene rente meer voldaan, al ware het dat de houder van de uitgelote schuldbekentenis het kapitaal niet mogt in ontvang nemen.

Aldus vastgesteld bij den Raad der Stad *Groningen*, bij resolutie van den 9den Maart 1850, om, overeenkomstig art. 142 der grondwet, door tusschenkomst van de Staten der Provincie *Groningen*, aan de goedkeuring des Konings te worden onderworpen.

De Burgemeester:
VAN IMHOFF.
De Secretaris:
HORA SICCAMA.

De **GOUVERNEUR** van *FRIESLAND* maakt bij deze bekend, dat op Maandag den 17 Junij 1850, des namiddags, aanvangende precies te een uur, op de gewone Harddraversbaan, bij *Leeuwarden*, van wege **Zijne Majesteit Koning WILLEM III** zal worden Verharddraafd:

EENE GOUDEN ZWEEP.

Zullende tot deze Harddraverij worden toegelaten alle Paarden, mits dezelve van zessen klaar en tot genoegen van Heeren Keurmeesters zijn, en alhier nog geenen Prijs, KONINGSWEGE aangeboden, gewonnen hebben.

De Inteekening zal geschieden aan het Gouvernementshuis, ten zelfden dage, des voormiddags *tot elf uur* en de Monstering *te elf uur* precies.

LEEUWARDEN, 18 Mei 1850.

De Gouverneur
VAN PANHUIJS.

NIEUWSTIJDINGEN.

NEDERLANDSCH-OOSTINDIE.

BATAVIA, 27 Maart.

De troepen, onder bevel van den luitenant-kolonel *de Brauw*, den 28sten Februarij aan boord van Zr. Ms. stoomschepen *Phoenix* en *Samarang* te Batavia ingescheept, ter beteugeling der muitelingen in Bantam, zijn den 3den dezer in den vroegen ochtend te Bodjong Negara, aan de westzijde van de baai van Bantam, ontscheept, en, door het maanlicht begunstigd, op marsch gegaan naar Boedang Batoe, waarheen zich tevens van uit Serang eene kolonne begeven had. Beide afdeelingen kwamen [illegible] scheen te bevestigen, dat de muitelingen dien omtrek hadden verlaten, en dat nog maar de moordenaar van het distriktshoofd met zijne volgelingen zich in de bosschen verschool, weshalve de 2de luitenants *Doerrleben* en *Krieger de Bach*, de kontroleur der landelijke inkomsten en kultures *Lange* en de Regent besloten met de aanwezige troepen, 45 man infanterie, 25 djayang-secars en 150 man barissan, deze op te zoeken.

De infanterie ging langs het moeijelijkste terrein, de kavallerie langs een' tamelijk breeden weg, doch aan weerszijden door bijna ontoegankelijke bosschen begrensd. Na een paal marscheren, stootten beide op 100 a 200 muitelingen, die met groote verwoedheid, met klewangs en lansen in de hand, een' aanval begonnen, doch door het wel gerigt geweervuur spoedig uit elkander werden gedreven; de luitenant *Krieger de Bach*, zich toen door zijn' aan vermetelheid grenzenden moed latende vervoeren, deed in dit voor kavallerie hoogst ongunstig terrein eene charge, met het noodlottig gevolg, dat het detachement, na de muitelingen te hebben ingehaald, door hen aan alle kanten werd besprongen. De infanterie, die narukte, vond de zaak reeds beslist, het detachement djayang-secars op den terugtogt en de muitelingen in het bosch verdwenen, waarna men op Boedang Batoe terugtrok; het verlies bestond uit den 2den luitenant der djayang-secars *Krieger de Bach*, 4 djayang-secars, 1 Europeschen sergeant en 1 Europeschen fuselier gesneuveld, 3 djayang-secars, 1 Europeschen korporaal en vele paarden gewond.

De overige troepen, die inmiddels naar Kramat Watoe teruggetrokken waren, marscheerden op deze tijding weder naar Boedang Batoe, vonden de afdeeling uit Serang op den terugtogt, maar bezetten andermaal Boedang Batoe; de kapitein *de Kruyff* en de 2de luitenant *Doerrleben* raakten dien zelfden dag andermaal slaags met de muitelingen, waarbij 10 a 12 van deze vielen, terwijl 1 inlandsch sergeant van onze zijde sneuvelde en 1 Europeesch fuselier gewond werd.

Te Serang kwamen den 6den nieuwe troepen van Batavia aan, waarop den 8sten Maart eene grootere tournée werd ondernomen, daar volstrekt geene zekere berigten van de opstandelingen te bekomen waren; zulks werd den volgenden dag herhaald, maar met weinig succes. Op een dezer togten werd de 1ste luitenant *Beukman*, ten gevolge van vermoeidheid en te groote inspanning, door eene beroerte getroffen, zoodat hij op de plaats is bezweken. De resident van Bantam had zich naar Tjie-Legon begeven en aldaar te kennen gegeven, dat zij van een bezoek der troepen zouden kunnen worden verschoond, indien men hen uitleverde, die het distrikts-hoofd van Tjie-Legon, zijne mantries en zijnen schrijver hadden omgebragt; zij hadden zich daartoe verbonden en slechts tijd verzocht tot den 10den.

Aan die verbindtenis heeft men voldaan, door 33 arrestanten over te leveren, welke later nog door meer gevolgd zijn. De taak der militaire magt was dus geëindigd en alleen bleef eenige militaire magt in de nabijheid noodzakelijk, om de handelingen van de inlandsche policie kracht bij te zetten, den kwaadwilligen vrees aan te jagen en den weldenkenden gerustheid in te boezemen. Te Kramat-Watoe zou dus eene kolonne van 200 man positie blijven houden; van de overige troepen zijn er den 20sten dezer reeds alhier teruggekeerd. Ter voorkoming van ontvlugting der muitelingen, wenschte men vooreerst nog de stoomschepen op de kusten te behouden.

— Bijzondere berigten voegen bij het bovenstaande nog het volgende:

De berigten uit het Bantamsche luiden vrij gunstig, maar de hoofdmuitelingen is men nog niet meester en zoolang dit niet het geval is, kan men niet zeggen dat men de zaak op goeden voet heeft. Verder schijnt het in het Palembangsche nog verre van pluis te zijn; zoo moet er ook op Banka een kleinen opstand hebben plaats gehad. Bovendien spreekt men nog van het bestaan eener spanning tusschen het rijk Boni en andere vorsten, waarom zelfs in der tijd de reis van den gouverneur-generaal naar Makasser ontraden zou zijn, doch hetgeen toen te laat kwam. Het regte weet men hiervan echter niet.

— Door den gouverneur-generaal is onder anderen be[illegible] jonkh. *J. F. Hora*

— Te Batavia heeft zich eene commissie gevormd om te beproeven of het mogelijk zou zijn aldaar bewaarscholen op te rigten.

— De vorst van Klonkong, soesoehoenan van Balie, is den 24sten Februarij overleden. Het scheen dat de deiwa *Agoeng Istrie* het bestuur had op zich genomen, ofschoon men den deiwa *Agoeng Gedeh*, die de laatst aangegane kontrakten met het Nederlandsch gouvernement, namens den nu overleden deiwa, heeft geteekend, als den troonopvolger aanmerkte.

— Men zegt dat in Soloo volslagen gebrek moet heerschen, ten gevolge waarvan de uitvoer van rijst uit die residentie was verboden.

— Partikuliere berigten uit Batavia melden, dat de gouverneur-generaal *Rochussen* zijn ontslag heeft gevraagd.

— De *Singapore Free Press* deelt op gezag van partikuliere brieven mede, dat de Nederlandsche oorlogstoomboot *Vesuvius*, bij de Boompjes Eilanden, nabij Ceribon, een heet gevecht heeft geleverd aan 8 rooverpraauwen; 5 of 6 derzelve zijn door de van het stoomschip afgezonden gewapende booten vernield, de overigen ontsnapten. De Nederlanders kregen hierbij 8 of 10 gewonden, waarvan er vervolgens één overleed. Nadere bijzonderheden zijn nog niet bekend.

— Uit Canton ontvangen brieven, d.d. 27sten Maart 1850, behelzen de tijding, — in ons vorig nommer reeds medegedeeld, — *dat de Keizer van China, Z. K. M.* Tankwang, *den 26sten Februarij j.l. te Peking is overleden*, na gedurende een tijdsverloop van 30 jaren de teugels van het bewind in handen gehad te hebben.

(Aan de vreemde consuls te Shanghæ is den 20sten Maart officiëel door de overheden aldaar bekend gemaakt, „*dat Z. M. de Keizer de groote reis had aanvaard en op den draak opwaarts was gestegen, om daarboven als gast te zijn.*")

Als opvolger van den overleden Keizer noemt men zijn' vierden zoon *A. Seu*, die van 20 à 22jarigen leeftijd is. Anderen beweren echter, dat deze *A. Seu* niet de vierde zoon des Keizers is, maar wel de oudste zoon van 's Keizers vierde vrouw.

ITALIE.

De *Portefoglio Maltese* meldt, dat de admiraal *Parker* het fregat *Firebrand* naar Napels heeft gezonden, om de onverwijlde voldoening te eischen van de vorderingen van lord *Palmerston*, tot schadevergoeding voor het verlies, hetwelk Engelsche onderdanen bij het bombardement van Messina geleden hebben, daar hij, indien hieraan niet voldaan mogt worden, met zijne vloot voor Napels zoude verschijnen.

TURIN, 13 Mei.

De kamer van beschuldiging van het geregtshof heeft begrepen, dat er genoegzame gronden aanwezig zijn, om den aartsbisschop, wegens het opruijen der menigte tot ongehoorzaamheid aan de wetten des lands, in regten te vervolgen. Een der leden, welke, ofschoon daartoe geroepen, had geweigerd, om, op grond van onbevoegdheid, in dezen regt te spreken, is te dier zake, bij koninklijk besluit van den 11den, buiten functie gesteld.

De heer *Franzoni* is door den kardinaal groot-penitentiarius onderrigt geworden, dat de Paus [illegible] wel [illegible] veel daaronder zal lijden, vermits de bevelhebber van het kasteel hem zijne eigene goed ingerigte woning heeft ingeruimd.

De bewindslieden schijnen echter vast besloten te hebben, om de wet des lands te handhaven.

DUITSCHLAND.

LUBECK, 15 Mei.

Met de heden van Koppenhage alhier aangekomen stoomboot *Lubeck*, is de generaal *v. Below* teruggekomen, het berigt medebrengende, dat de Deensche regering alle voorslagen van Pruissen wantrouwt. Denemarken denkt met Sleeswijk-Holstein wel in schikking te komen. Engeland, Frankrijk en Rusland willen, ten opzigte van die hertogdommen, alles op den ouden voet houden als voor de revolutie.

WEENEN, 16 Mei.

De Keizer, die zich nog te Triëst bevindt, heeft aldaar een besluit uitgevaardigd, waarbij voor de Oostenrijksche handelsmarine eene bijzondere eerevlag tot belooning van uitstekende zeemans-verdiensten wordt ingesteld.

De eerevlag heeft twee klassen, de witte en de roode; de witte zal door den Keizer verleend worden aan Oostenrijksche scheepsbevelhebbers, die het eerst een' nieuwen handelsweg naar ver afgelegen deelen der aarde met goed gevolg openen, of op andere wijze zich voor de uitbreiding en bevordering van Oostenrijks scheepvaart en eigen zeehandel bijzonder verdienstelijk maken, of door redding van schipbreukelingen en dergelijke lofwaardige daden zich onderscheiden. De roode eerevlag is bestemd voor Oostenrijksche scheepsbevelhebbers, die hun schip tegen den vijand of tegen zeeroovers met goed gevolg verdedigen of in een' zeeoorlog een roemvol gevecht bestaan, of aan Oostenrijksche oorlogsschepen krachtdadig bijstand verleenen. De eerevlag wordt verleend aan den kapitein, en niet aan het schip; maar aan het scheepsvolk, hetwelk deel genomen heeft aan de daad, waarvoor eene eerevlag wordt toegekend, zal eene geldsom van fl. 500 tot 2000 worden uitgedeeld benevens een schriftelijk getuigenis aan elk. Veroordeeling wegens misdrijf brengt het verlies der eerevlag mede; dezelve wordt, na den dood van den bezitter, in het gemeentehuis zijner geboorteplaats ten eeuwigen dage ten toon gesteld.

— De R.-K. bisschoppen van Tyrol hebben aan den Keizer een adres gezonden, houdende verzoek om aan de onroomschen ook in het vervolg de openlijke uitoefening hunner godsdienst niet te vergunnen.

BERLIJN, 18 Mei.

Nopens het thans afgeloopen Vorsten-congres alhier, wordt van goederhand nog het volgende medegedeeld: Het Vorstencongres, voor de vestiging van de Duitsche Unie, of het Pruissische Verbond, is afgeloopen. Eergisteren heeft de laatste zitting, onder voorzitting des Konings, plaats gehad, en heden zijn de Vorsten weder naar hunne residentiën vertrokken.

Uit een berigt deswegens, van de zijde der Regering bekend gemaakt, blijkt, dat de vraag, of de Regeringen zich uit het Verbond wilden terugtrekken, dan of zij bij hetzelve bleven volharden, eenstemmig door de nieuwe bevestiging van het Verbond beantwoord is geworden.

De meerderheid heeft, met den Koning, gestemd voor het aannemen van de in Erfurt tot stand gebragte Constitutie. Eenige Regeringen hebben zich te dien aanzien niet kunnen verbinden. Dien ten gevolge kan deze Constitutie nog niet geheel ten uitvoer worden gelegd, en moet een voorloopig bewind voor de Unie worden ingesteld.

Als grondslag voor dit voorloopig bewind worden de regtelijke bepalingen van het Statuut van het Verbond aangenomen. Men heeft zich vereenigd met het ontwerp, om de bij dit Statuut aan de Kroon van Pruissen toegekende bevoegdheid voorloopig aan dezelve op te dragen, en om de bevoegdheid van den Raad van bestuur aan een voorloopig Vorsten-collegie toe te vertrouwen. Ofschoon ook daarbij geene eenstemmigheid is verkregen, zal (volgens dit berigt) niets de achtervolgelijke instelling der onontbeerlijkste inrigtingen verhinderen.

Ten aanzien van de deelneming aan het Congres van Frankfort, is begrepen, dat men geene middelen moest verzuimen, om zich met de verdere Duitsche Regeringen te verstaan. De groote meerderheid heeft besloten, om in

dezen gemeenschappelijk te werk te gaan; gelijkluidende verklaringen te dien aanzien, zoo in Weenen, als in Frankfort, in te dienen; — een voorloopig ministerie in te stellen voor het bestuur der Bonds-aangelegenheden, en steeds gemeenschappelijk, overeenkomstig de grondstellingen der Constitutie, de bepaalde vestiging der Unie te bevorderen. Omtrent de verdere maatregelen, zoo ten aanzien van de verlenging der voorloopige Bonds-regering, als betreffende den gang der zaken van Frankfort, zal men zich nader, door middel van het in te rigten Bonds-orgaan, moeten verstaan.

De Koning heeft bij die gelegenheid de vereenigde Vorsten in ernstige bewoordingen op den algemeenen toestand van Duitschland opmerkzaam gemaakt; — op de ernstige gevaren, door welke het vaderland wordt bedreigd, doch tevens op de gegronde hoop op eene gelukkige oplossing der ontstane verwikkelingen en eene bevestiging van de éénheid van Duitschland; — welke toespraak een zeer diepen indruk op de aanwezigen heeft gemaakt.

FRANKFORT, 20 Mei.

In de Wurtembergsche landsvergadering gaf bij gelegenheid eener interpellatie de minister van buitenl. zaken als de meening der regering te kennen, dat de oude Duitsche bond regtens nog bestond. Maar de geheele radikale meerderheid der vergadering kwam luide tegen deze zonderlinge bewering op.

— Op den Donau heeft men weder het ongewone verschijnsel van het regtstreeksch binnenloopen van twee schepen uit Holland gehad.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 19 Mei.

Eergisteren avond zijn nopens de met Frankrijk ontstane geschillen, ter zake van Griekenland, in het Parlement nadere inlichtingen van de bewindslieden gevraagd, in het Hoogerhuis door lord *Brougham*, in het Huis der gemeenten door den heer *d'Israëli*. Beide deze sprekers hebben bij die gelegenheid de vergadering opmerkzaam gemaakt op de achterhoudendheid der ministers, en doen gevoelen, dat ons gouvernement zich voor het binnen- en buitenland behoort te zuiveren van de blaam, als of het niet eerlijk jegens het Fransche bewind was te werk gegaan, en aan Frankrijk reden gegeven had om zich beleedigd te gevoelen. De minister *Lansdowne* heeft daarop hoofdzakelijk geantwoord, dat de Fransche gezant van hier vertrokken is, zonder brieven van terugroeping ontvangen, althans aan den Britschen minister medegedeeld te hebben; — dat ook tot op dit oogenblik zoodanig stuk nog niet was medegedeeld, — maar dat de gezant, alvorens deze stad te verlaten, een onderhoud met den minister *Palmerston* gehad heeft, waarin deze hem een aantal bescheiden heeft medegedeeld, die het Fransche Bewind nog niet kende en die tot inlichting van hetzelve zouden dienen; — dat hij, welken uitslag die nadere mededeeling ook mogt hebben, steeds vurig hoopte, dat de goede verstandhouding tusschen de beide Staten, waarin het Britsche Bewind zeer veel belang blijft stellen, niet afgebroken zou worden. — In het Huis der gemeenten heeft de minister *Russell* (bij afwezigheid van lord *Palmerston*) in gelijken zin geantwoord, doch, nadat hij gedrongen was om zich meer bepaald daaromtrent te verklaren, erkend, dat de heer de *l'Huys*, alvorens te vertrekken, den brief, waarbij hij teruggeroepen werd, aan lord *Palmerston* heeft voorgelezen. Voorts heeft lord *Russell* verklaard, dat lord *Normanby* niet [zoo als ten onregte gemeld is] wederkeerig uit Parijs teruggeroepen is, en dat hij vertrouwde, dat dit ook niet noodzakelijk zou worden.

Diep is de indruk, dien het gebeurde met Frankrijk in de Grieksche zaak ook hier algemeen gemaakt heeft; aan de eene zijde keurt men het gedrag onzer ministers vóór en na deze diplomatieke crisis hoogelijk af, — aan de andere zijde is men getroffen over het onthaal, dat de depêche van den gen. *Lahitte* in de Fransche kamer ondervonden heeft.

FRANKRIJK.

PARIJS, 19 Mei.

Zoo als reeds gemeld is, is de algemeene aandacht plotseling afgetrokken geworden van het binnenland, en is, als het ware door eenen tooverslag, de bestaande spanning en gisting zoo al niet geheel weggenomen, dan toch zoodanig verminderd, dat de vrees voor dadelijke onlusten genoegzaam ge- [illegible] en hare vertegenwoordigers in de Wetgevende Vergadering schijnen niet regt te weten, wat zij als nu behooren aan te vangen. Voorshands beschuldigen zij de ministers van verraad in het belang van Rusland, en trekken zij de partij van lord *Palmerston*, niettegenstaande zij vroeger dien Engelschen bewindsman steeds in het ongunstigste daglicht hebben voorgesteld.

De behandeling der wet op de verkiezingen wordt inmiddels met ijver voortgezet. Heden heeft de heer *Leon Faucher* het verslag der commissie ten aanzien van dat ontwerp voorgelezen. Dit zeer merkwaardige stuk houdt in, dat de omwenteling van 1848 het algemeene stemregt gehuldigd, doch, door dat beginsel in niets te beperken, den algemeenen toestand zeer heeft bemoeijelijkt; dat de constitutie wel het beginsel heeft gewettigd, maar het aan den wetgever heeft overgelaten om bij de organieke wet de noodige grenzen af te bakenen, en dat de tegenwoordige wet blijkbaar aan de maatschappij die waarborgen niet geeft, waarop zij regt heeft.

In het verslag wordt beweerd, dat de constitutie door de voordragt in geen opzigt wordt verkort. Behalve eenige wijzigingen van ondergeschikt belang, wordt daarbij verlangd, dat de stemgeregtigden gedurende drie jaren met ter woon gevestigd zullen zijn, niet in de gemeente, maar in het kanton. Bij hetzelve wordt verder aangedrongen op eene *onverwijlde* beslissing in deze aangelegenheid, als *dringend gevorderd* in het algemeen belang. Aan dit verlangen is voldaan, door het besluit om de beraadslaging over de wet reeds op aanstaanden Dingsdag te bepalen.

— Omtrent de zaak der terugroeping van den Franschen gezant heerscht nog veel duisters. Sommigen zeggen, dat de ministers daartoe, buiten medeweten van den President der republiek, hadden besloten, en dat de gezant, daar hij geheel andere instructiën van den President selven had ontvangen, daarop besloot zelf naar Parijs te gaan, na aan lord *Palmerston* gezegd te hebben, dat hij vertrok om de diplomatieke zaken zoo mogelijk in der minne te schikken. Zijn plan was slechts 24 uren in deze hoofdstad te vertoeven, maar dit veranderde, toen hij bij zijne komst vernam, dat de brief tot terugroeping reeds aan de Wetgevende Vergadering was medegedeeld. *Louis Napoleon*, over deze handelwijze der ministers vertoornd, zou daarop oorzaak zijn geweest dat de brief niet in het officiële dagblad werd medegedeeld, maar zulks moest den volgenden dag hersteld worden, daar de ministers anders, altijd volgens sommiger zeggen, dreigden gezamenlijk af te treden.

— De *Constitutionnel* en het *Journal des Débats* verzekeren, dat het bevel waarbij de Engelsche gezant van Parijs teruggeroepen wordt, gisteren avond is ontvangen; van eenen anderen kant echter wordt [en, naar het schijnt, teregt] verzekerd, dat dit bevel tot op het oogenblik niet is aangekomen. Lord *Normanby* bevond zich nog steeds te Versailles.

— De bevolking op de openbare straat is rustig. De vrees voor onlusten wijkt meer en meer.

— Bij het groote verschil van gevoelen onder de Fransche prelaten, nopens het aandeel 't welk zij zouden behooren te nemen aan de instellingen van openbaar onderwijs, heeft de Paus dezer dagen een besluit genomen, waarbij hij hen vermaant, om boven alles eensgezind te blijven, en om zich, voor alsnog, aan de wet onderwerpende, het onderwijs zooveel mogelijk in het belang der Kerk te leiden, door het rigten van uitsluitend R.-Kath. scholen.

Van den 20sten. Ten gevolge van het meer vredelievend aanzien, hetwelk het geschil tusschen Frankrijk en Engeland heeft verkregen, daar de zaak thans als een misverstand wordt aangemerkt en ook de Britsche gezant niet van hier is vertrokken, was de kooplust voor Fransche fondsen heden aan de Beurs zeer sterk en hebben alle eene aanzienlijke prijsverbetering ondervonden.

Ook de groote financiers gelooven evenmin aan de terugroeping als aan het vertrek van lord *Normanby* naar Engeland. Gisteren avond sprak men in dien geest bij den heer *Rothschild*. Overigens ligt het paspoort van lord *Normanby* op het ministerie van buitenl. zaken gereed. Hij heeft er nog niet om gevraagd, maar men gelooft, dat de diplomatieke etiquette hem zal dwingen eene reis naar Londen te doen.

— Het berigt van eene scheuring der staatkundige betrekkingen met Engeland, heeft op den handel in koloniale waren invloed gehad. De suiker en de koffij zijn aanmerkelijk gerezen.

— Men verzekert, dat *Ledru Rollin* zich te Parijs verborgen houdt.

Van den 21sten. De Wetgevende Vergadering heeft heden, na de heeren *Lagrange* en *de Flotte* gehoord te hebben, met 461 tegen 239 stemmen omtrent het ontwerp van kieswet, zich voor de urgentie verklaard. Vervolgens hebben tegen het ontwerp het woord gevoerd de generaal *Cavaignac* en *Victor Hugo*. De bergpartij klaagde eenige dagen geleden, dat de meerderheid de discussie wilde smoren; het heden gebeurde zal het ongegronde van die bewering hebben aangetoond. Men gelooft, dat de discussie hoogstens drie dagen zal duren.

De generaal *Baraguay d'Hilliers* is in de vergadering verschenen en werd door vele vertegenwoordigers hartelijk verwelkomd.

— Dezen nacht moeten een aantal personen gearresteerd zijn, en dit moet tot de ontdekking van een voorraad ammunitie in de voorstad Montmartre geleid hebben. De policie is buitengewoon waakzaam, en de hoofdstad is rustig. Vooral is de regering streng tegen degenen, die onder de soldaten de begrippen der socialisten en der roode republiek trachten te verspreiden.

De regering belet nog steeds het verkoopen der socialistische dagbladen in de courantenwinkels te Parijs.

BELGIE.

BRUSSEL, 20 Mei.

Dingsdag e.k. zal in den Senaat het rapport uitgebragt worden over het wetsontwerp op het middelbaar onderwijs.

De bisschoppen van België hebben een gezamenlijk adres tegen dat wetsontwerp aan den Senaat gezonden. „Het wetsontwerp — zeggen zij o. a. — ook zoo als het gewijzigd is, geeft aan de regering inderdaad magt in geestelijke zaken en kwetst de regten der Kerk zwaar. Het regt der bisschoppen om *als overheid* in de middelbare scholen te treden, wordt daarin niet erkend. De benoeming der geestelijken, belast met het godsdienstonderwijs in de middelbare scholen, komt aan de bisschoppen toe en niet aan de regering. Het wetsontwerp ontzegt, ingewikkeld, aan de geestelijken het regt om in de middelbare scholen het onderwijs in godsdienst- en zedeleer te regelen. Het schendt, door de oprigting van een onbepaald aantal staatsinrigtingen van onderwijs, de verkregen regten der Katholijken, die krachtens de vrijheid van onderwijs, op hunne kosten een groot aantal opvoedingsgestichten, het vertrouwen der huisvaders waardig, hebben opgerigt.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Het verslag der commissie van rapporteurs der Tweede Kamer (de heeren *Wintgens, de Meraaz, Fokker, van Heemstra* en *van Twist*) omtrent het ontwerp van wet tot regeling van het kiesregt en de benoeming van afgevaardigden ter Eerste en Tweede Kamer, behelst hoofdzakelijk het volgende:

Bij zeer enkele leden heeft het denkbeeld tegenspraak ontmoet, om bij deze wet het kiesregt in 't algemeen, en dus niet slechts in zoover het de benoeming van de leden der Tweede Kamer, maar ook voor zooveel het de keuze der leden van de Provinciale Staten en van de gemeenteraden betreft, te regelen.

Algemeen heeft men met genoegen de Regering het gevoelen zien omhelzen, om de verdeeling van het Rijk in kiesdistrikten voor de benoeming van leden der Tweede Kamer bij de wet zelve te regelen. Daarentegen heeft een niet onaanzienlijk aantal leden verklaard, het beginsel niet te kunnen aannemen, dat bij die verdeeling alleen op het Rijk in zijn geheel het oog moet worden gevestigd, zonder de grenzen der provinciën in acht te nemen.

Niettegenstaande onderscheidene bedenkingen hieromtrent, waren er onder de leden, door wie zij ontwikkeld werden, verscheidenen, die bepaaldelijk verklaarden, dat zij, nu de zaak zoover was gevorderd, zich tegen de voorgestelde indeeling van het Rijk in kiesdistrikten niet zouden verzetten, maar integendeel daarin wilden berusten. Naar hun gevoelen was de behoefte aan het eindelijk tot stand brengen eener kieswet van zulk eenen dringenden aard, dat bovenal die nationale [illegible], en daaraan, zoo ver dit slechts eenigzins mogelijk was, persoonlijke inzigten ten offer te brengen.

Tegenover deze zienswijze, stond die van de *meerderheid* der leden, volgens welke de Regering niet anders dan eene verdeeling van het Rijk zelf in kiesdistrikten had kunnen voorstellen.

Ook met het beginsel, dat aan de tegenwoordige voordragt almede ten grondslag ligt, om in den regel geene kleinere kiesdistrikten dan van 90,000 zielen aan te nemen, heeft de meerderheid zich volkomen vereenigd.

Algemeen heeft men het niet anders dan kunnen goedkeuren, dat de regering, bij de regeling van den census voor de keuzen van leden der Tweede Kamer, van het beginsel is uitgegaan, om alleen de plaatselijke gesteldheid in het oog te houden.

De meerderheid helde er toe over, om aan de door de regering voorgestelde bepaling van den census, in 't algemeen en zonder nog op de bijzonderheden te letten, haar zegel te hechten. Van deze zijde keurde men het allezins goed, dat de regering daarbij van het in art. 76 der Grondwet vastgestelde minimum was uitgegaan.

Terwijl de meerderheid zich alzoo met de hoofdbeginselen, waarvan de Regering bij de voorgedragene indeeling van het Rijk in kiesdistrikten en bepaling van den census voor de benoeming van de leden der Tweede Kamer is uitgegaan, wel kon vereenigen, heeft men zich ernstig beklaagd, dat de wijze, waarop die beginselen bij het tegenwoordig ontwerp, of liever bij de daartoe behoorende tabellen, in toepassing zijn gebragt, niet is toegelicht.

Men heeft dien ten gevolge inlichtingen en opgaven verzocht omtrent de beweegredenen, waarom de verdeeling in kiesdistrikten en de bepaling van den census in de bijzonderheden dus en niet anders is voorgesteld.

Bij de meer opzettelijke overweging van de onderdeelen der voorgedragene wet zijn tegen verscheidene bepalingen bedenkingen gemaakt; vooral tegen de voorgestelde indeeling der kiesdistrikten en den census. Met het oog op de ligging en de plaatselijke gesteldheid, is men dienaangaande in vele bijzonderheden getreden, en zijn daaromtrent vragen gedaan.

De heeren *v. Nispen* en *Boshiene* hebben afzonderlijke nota's ingediend, betreffende de voorgestelde verdeeling resp. van Gelderland en van Zeeland in kiesdistrikten.

— Volgens het verslag der commissie van rapporteurs uit de Tweede Kamer, over het ontwerp tot *regeling van het regt van enquête*, den 16den dezer opgemaakt, heeft de overgroote meerderheid der leden te kennen gegeven, dat dit ontwerp zich gunstig van een vroeger ingediend onderscheidde, naardien de voordragt van wet juist daar begon te regelen, waar hare werking noodig zou zijn tot uitoefening van het regt. Bij sommigen ontstond echter twijfel of het gouvernement, door het beginsel geleid om geene bepalingen, tot het reglement van orde der Kamer behoorende, in de wet op te nemen, niet minder had voorgeschreven dan raadzaam was. Slechts in twee afdeelingen werd het stelsel der regering, om de omschrijving van het regt in de wet niet op te nemen, bestreden. Een derde hoofdpunt van overweging was de wijze waarop het regt van onderzoek door de voordragt was geregeld; vele leden meenden dat die regeling van een al te judiciëlen aard was. Op verschillende afzonderlijke artikelen zijn ook nog aanmerkingen van meer of minder gewigt gemaakt.

Na de korte vacantie, die de beide Kamers der Staten Generaal, bij gelegenheid van het Pinksterfeest, hebben genomen, zullen hare werkzaamheden den 28sten en 29sten dezer worden hervat. Alsdan zullen achtervolgens de gewigtige ontwerpen bij de vertegenwoordiging worden behandeld, die op dit oogenblik aan hare overwegingen zijn onderworpen.

Volgens artikel 5 der additionele artikelen van de grondwet, moeten bovendien nog gedurende de tegenwoordige zitting der Kamers worden voorgesteld: 1) ontwerp van gemeentewet; 2) dat betreffende de verantwoordelijkheid der ministers; 3) dat wegens de nieuwe regterlijke inrigting; 4) dat nopens het onderwijs; 5) dat betrekkelijk het armbestuur; en 6) dat tot uitoefening van het regt van vereeniging en vergadering.

'S GRAVENHAGE, 21 Mei.

Bij besluit van den 5den Mei heeft Z. M., bij aanvulling van art. 83 van het reglement op de dienst der openbare middelen van vervoer te lande, goedgekeurd bij Kon. besluit van den 24sten Nov. 1829 (*Stbl.* no. 73) bepaald, dat de bevoegdheid, welke bij dat art. aan de *tolgaarders of andere beambten van het bestuur der wegen* is gegeven (om proces-verbaal op te maken van het overtreden der bepalingen omtrent het gewigt der diligences, enz., met hare lading, en om de overladen rijtuigen aan te houden tot het wegnemen van het overtollige gewigt) ook wordt toegekend aan *al de andere ambtenaren*, in art. 111 van dat reglement genoemd.

— Naar men verneemt, zet het comité van defensie zijne werkzaamheden, waaraan Z. K. H. de Prins veldmaarschalk bij herhaling deel neemt, onafgebroken voort. — Nadat het reglement van orde, door het comité opgemaakt, door den minister van oorlog was goedgekeurd, zijn, naar aanleiding van hetzelve, een voorzitter en onder-voorzitter voor de vergadering benoemd. Voor de eerste betrekking is verkozen de generaal-majoor *Nepveu*; — voor de tweede de generaal-majoor *Falter*.

Van den 22sten. Gisteren is te 's Hage de vijfentwintigjarige huwelijksvereeniging gevierd van HH. KK. HH. prins en prinses *Frederik der Nederlanden*. Bij die gelegenheid heeft er op HD. buitenverblijf, het huis *de Paauw*, een groot diner plaats gehad, dat bijgewoond werd door HH. MM. den Koning en Koningin, Z. K. H. prins *Hendrik* en H. H. de Groothertogin-weduwe *van Mecklenburg Schwerin*. Een aantal andere aanzienlijke genoodigden namen aan dit diner deel.

De Orde der Vrijmetselaren in ons Rijk zal een gedenkpenning, ter gedachtenis van dit 25jarig huwelijksfeest, ter eere van haren geëerden Grootmeester Nationaal doen slaan.

'S HERTOGENBOSCH, 18 Mei.

In het hôtel, *de Gouden Leeuw*, te dezer stede, is afgestapt de prins van *Salm Salm*, uit Anholt, heer der heerlijkheid Loon op Zand enz. Zijne Doorluchtige Hoogheid is voor het eerst zijne heerlijkheid gaan bezigtigen.

ROTTERDAM, 21 Mei.

Gisteren middag te 2 uur arriveerde de stoomboot *Amicitia* no. 1 van Antwerpen. De aankomst dezer boot, op een uur dat eene menigte wandelaars zich in de nabijheid der aanlegplaats bevond, werd nog verlevendigd door het ongewone gezigt van den Turkschen standaard, die gezegde boot in top voerde. Spoedig bleek het, dat zich aan boord van het vaartuig bevond een voornaam personaadje dier natie, namelijk *Mehemet*-pacha, ambassadeur van Turkije bij het hof van Groot-Brittanje, met een aanzienlijk gevolg. Deze diplomaat, die Z. M. den Koning der Nederlanden met diens komst op den troon gaat gelukwenschen, begaf zich onmiddellijk naar het *Grand hôtel des Pays Bas.*

LEIDEN, 20 Mei.

Wij vernemen, dat door den Raad dezer stad, in eene in de voorgaande week gehoudene vergadering, andermaal is afgestemd een voorstel van den Hoogen Raad ter schikking van de beruchte kwestie van het Huiszittenhuis.

ARNHEM, 21 Mei.

Heden morgen is het den persoon van *Gradus van Heumen*, bij arrest van het hof alhier van den 25sten Julij 1849, ter zake van bedreiging met brandstichting, gepleegd jegens zijnen vader, te Hees, bij Nijmegen, tot 5 jaren tuchthuisstraf veroordeeld, later bij besluit des Koninga in correctionele gevangenis verwisseld, gelukt, uit het huis van verzekering ter dezer stede te ontsnappen. De erkende bekwaamheid en ijver van den cipier maakt deze ontvlugting zeer raadselachtig. Men verdiept zich in gissingen.

APELDOORN, 21 Mei.

Wij hebben een treurig voorval te vermelden, dat in den laten avond van gisteren heeft plaats gehad en den feestdag in droevig aandenken zal doen blijven. Eenige jonge lieden in vrolijkheid te zamen zijnde, in eene herberg aan den grindweg op Vaassen, en willigt door overmatig gebruik van sterken drank in eene opgewondene stemming gebragt, werd plotseling het licht uitgeslagen en in de daardoor ontstane duisternis, door een van het gezelschap aan een ander met een zakmes eene wonde in den onderbuik toegebragt, met het noodlottig gevolg, dat deze kort daarop den geest gaf. De burgemeester heeft een voorloopig onderzoek ingesteld en 3 personen in hechtenis doen nemen; de justitie, [illegible] was heden te 12 uur reeds op de plaats des ongevals tegenwoordig.

ASSEN, 20 Mei.

Den 15den dezer zijn door de arr.-regtbank alhier *Harm Louwrens Tulp*, *Jurrie Louwrens Tulp*, *Schoontje Moeijon*, *Betje Moeijon* en *Frouke Joel Nijstadt* verwezen naar den heer procureur-generaal bij 't provinciaal geregtshof van Drenthe, als beschuldigd: de beide eersten van diefstal van manufakturen in den nacht van den 7den op den 8sten Jan. j.l., ten huize van *Samuel van Zuiden* alhier, de derde en vierde van het met weten heelen van een gedeelte dier goederen, de vierde daarenboven daarvan, dat zij aanwijzing heeft gedaan, en de laatste, dat zij de voormelde personen heeft geholpen in het plegen van den diefstal; zijnde verder de beklaagde *Joseph Nijstadt* in vrijheid gesteld, als bestaande er geen genoegzaam bewijs van schuld tegen hem. (*Dr. Ct.*)

LEEUWARDEN, 21 Mei.

Men schrijft uit Heerenveen: „In de meeste veenderijen in Vriesland is thans gebrek aan werkvolk, zoodat Overijsselaars en Bovenlanders dadelijk, tegen goed loon, volop werk kunnen bekomen.”

— Op den 17den Junij e.k. zal alhier, van wege Z. M. Koning *Willem III*, *eene gouden zweep* worden verharddraafd.

GRONINGEN, 23 Mei.

Gisteren is door het Provinciaal Geregtshof zekere PIETER CASPARI HERS, oud achtentwintig jaren, van beroep schippersgezel, geboren en wonende te Groningen, als overtuigd van *diefstal*, *gepleegd bij nacht*, *door meer dan één' persoon*, en van *herhaling van misdaad*, veroordeeld tot tepronkstelling op een schavot, gedurende een vierde uurs, brandmerking met de letter T, en vijfjarige rasp- of tuchthuisstraf.

Deze misdadiger, op welken alle pogingen tot zedelijke verbetering schijnen af te stuiten, is reeds vroeger meermalen veroordeeld, en wel: 1) bij arrest van het Hof van Assises voor de provinciën Groningen en Drenthe, van den 11den November 1834, toen hij twaalf jaren oud was, wegens *diefstal door middel van uitwendige braak in een gebouw*, tot opsluiting in een huis van correctie, voor den tijd van zeven maanden, — 2) bij arrest van datzelfde Hof van den 30sten Mei 1836, wegens *diefstal door meer dan één' persoon*, tot gevangenzetting voor den tijd van twee jaren, — en 3) bij arrest van de Crimineele Regtbank in Holland van den 27sten Mei 1841, wegens *diefstal bij nacht, in een bewoond huis door middel van binnenbraak*, na reeds te voren wegens misdaad veroordeeld te zijn geweest, tot geeseling, brandmerk en vijfjarige tuchthuisstraf.

— Naar men verneemt, zal eerstkomenden Woensdag den 29sten dezer, ter openlijke teregtzitting van het Provinciaal Geregtshof, de criminele teregtstelling plaats hebben van SIJTZE FREERKS DALLINGA, verdacht van in den laten avond van den 17den Januarij l.l. zijne echtgenoot en hun jongste kind, met voorbedachten rade, van het leven te hebben beroofd, en te dier zake beschuldigd van *twee moorden*.

— Bij den landbouwer H. WRITSERS, op de Waarden, onder de gemeente Grijpskerk, heeft zich de besmettelijke longziekte geopenbaard bij een koebeest, dat door hem onlangs van K. H. MULDER aangekocht, door dezen in den vorigen herfst was verkregen van eenen veehandelaar, die hetzelve toen kortelings had bekomen uit Bergum in Vriesland.

Het is dus zeer waarschijnlijk, dat gezegd rund reeds in Vriesland besmet zal zijn, en zoude het derhalve ook weder daaruit blijken, hoe gevaarlijk het is, beesten uit besmette streken aan te koopen, omdat het uitbreken der ziekte nog na een zeer lang tijdsbestek kan plaats hebben.

— Op de laatstleden Dingsdag gehoudene paardenmarkt waren niet veel paarden aangevoerd; ook waren alhier geene Fransche kooplieden aanwezig. — Hetgeen ter verkoop werd aangeboden, bestond meest uit werkpaarden, en hoewel de prijzen niet hoog waren, heeft er echter weinig verkoop plaats gehad.

Overigens was de stad op dezen dag, begunstigd door heerlijk weder, vervuld met duizende en duizende bezoekers, die veel levendigheid en vertier hebben te weeg gebragt.

— De van wege de regering dezer stad uitgeschreven leverantie van 130,000 behakte Brabandsche straatkeijen

uit de groeven van Quinast, is, na opening der ingekomen billjetten van inschrijving, gegund aan de heeren ZAMAN & COMP., te Brussel, voor *f* 66 — 39 per duizend stuks, dus ten gezamenlijken bedrage van *f* 8630.70. (*Pr. Gr. Ct.*)

— Bij de Waalsche gemeente alhier is, ter vervulling der vacature, ontstaan door het vertrek van ds. V. H. GUYE, gemaakt het volgende drietal: de heeren J. A. VAN HAMEL, predikant te Haarlem; J. L. ROULET, kandidaat te Leiden, en C. BUSKEN HUET, kandidaat te Utrecht.

— Eergisteren is alhier de jaarlijksche Algemeene vergadering van de afdeeling Groningen van het *Nederlandsch Zendeling-Genootschap* gehouden. Wij zullen het verslag daarvan later aan onze lezers mededeelen.

— Zondag laatstleden was het voor de Christelijke afgescheidene gemeente alhier een gewigtige dag, doordien zij het genoegen had, in de voormiddag-godsdienstoefening den door haar beroepen herder en leeraar, den kandidaat N. H. DOSSCHER, tot de heilige dienst te zien bevestigen, hetwelk plegtig geschiedde door den hoofdleeraar T. F. DE HAAN, naar aanleiding van Matth. 4: 18—20. — In de namiddag-godsdienstoefening aanvaardde de bevestigde leeraar zijn heilig dienstwerk met eene rede uit Coloss. 4: 3, 4; zich in de gunst des Heeren en in de voorbede der gemeente aanbevelende.

— Uit de Notificatie van de regering dezer stad, aan het hoofd dezer Courant geplaatst, zullen onze lezers vernemen, dat de Raad dezer stad den 9den Maart l.l. heeft besloten, eene geldleening ad *f* 55,000 ten behoeve dezer stad te openen, en wel tot dekking van het te kort, dat door verscheidene buitengewone uitgaven op de begrooting over 1850 ontstaan is.

Nopens de voorwaarden dezer geldleening verwijzen wij naar het bijgevoegde plan.

— De wedw. BODEMAN, eene vrouw van ruim 70 jaren, wonende in de Schuitemakersstraat, ging Dingsdag morgen laatstleden te 8 uur naar den Apoortenboog, om turf te halen; bij het schip gekomen geraakte zij van de plank in het loopende water. — De kleermaker JAN DE VRIES, de schoenmaker DIEDERICH en de voerman JAN ELLENS, allen aldaar woonachtig, hebben de vrouw gered.

— Wij deelen hieronder een ingezonden stuk mede nopens eenige oudheidkundige ontdekkingen, in deze provincie voor eenigen tijd gedaan. Wij hopen, dat ons over deze aangelegenheid ook van anderen eenige nadere inlichtingen zullen geworden, ten einde moge blijken, in hoe verre deze ontdekkingen inderdaad van belang moeten geacht worden voor de archaeologie van ons land en gewest.

— Het volgende is ons ter plaatsing ingezonden:

TER APEL, 17 Mei.

Op den 16den dezer begaf de landbouwer W. HAASKEN, van Emmen, zich met een wagen en twee paarden op weg naar het veen, tusschen Emmen en Roswinkel, aan den zoogenoemden Nieuwen Weg, om aldaar zijn veen te ploegen. Ongeveer tweehonderd passen ten zuiden van den genoemden weg genaderd, vielen paarden en wagen in het moeras (veen). Na veel moeite gelukte het den landbouwer en zijnen knecht, om een van de paarden er uit te redden; doch het andere was hun onmogelijk te helpen, waarna er 12 boeren uit Emmen en het naburige gehucht Weerdinge ter hulp zijn gekomen, welke hulp echter ook vruchteloos was. Tegen den avond kwamen er nog 26 boeren en vier paarden opdagen, en mogt het toen aan den arbeid van deze 26 gelukken om het paard, hetwelk reeds des morgens te half tien in het moeras gekomen, en dus geheelenal verkleumd was, op eene slede te krijgen en op den Nieuwen Weg te brengen, alwaar de vier paarden er voor gespannen werden, welke den drenkeling in dien zelfden avond, onder geleide van genoemde boeren, teruggebragt hebben.

Ook is te Emmen een merriepaard van den landbouwer J. SCHARRING verlost van *twee* welgeschapen veulens, van hetwelk een is gestorven.

VEENDAM, 22 Mei.

Gisteren den 21sten dezer had men alhier het streelend genoegen van stapel te zien loopen, het eerste alhier gebouwde schoonerschip genoemd *Preciosa*, gebouwd voor rekening van de firma R. J. GIEZEN en Zonen, negotianten te Muntendam, en vervaardigd door den bekwamen scheepsbouwmeester PH. ROGAAR, te Veendam, gevoerd zullende worden door den kapitein K. OUWENHAND van Katwijk aan Zee. Reeds vroegtijdig zag men het fraai gebouwd en doelmatig vaartuig met vlaggen versierd, en een talrijk belangstellend publiek bijeenvergaderd, om het te water brengen van hetzelve bij te wonen. Zacht en statig bewoog zich dan ook alras de schooner, en werd onder een oorverdoovend gejuich in de beste orde te water gebragt. — Eere zij de firma, welke dezen eersteling harer ondernemingen ter bouwing van schoonerschepen, met eenen gewenschten uitslag ziet bekroonen, hulde en lof zij den kundigen bouwmeester, door wiens capaciteit deze bouw werd voltooid. — Trouwens ieder weldenkende juicht deze eerste onderneming toe, en ziet met welgevallen in de toekomst, in het volste vertrouwen op eenen vermeerderenden bloei en welvaart der scheepsbouwkunde, door wier uitoefening zoo vele ingezetenen dezer provincie hun bestaan vinden; zullende, naar men stellig verneemt, binnen kort de kiel worden gelegd van een tweede nog grooter schooner schip, dan het boven vermelde.

In verband met de overwegingen, welke thans plaats hebben, met betrekking tot het ontwerp van wet, regelende het kiesregt en de benoeming van afgevaardigden ter Eerste en Tweede Kamer, heeft de minister van binnenl. zaken eenige nadere inlichtingen verlangd, ten aanzien van het aantal kiezers, volgens den bij dat ontwerp voorgedragen census.

Mitsdien zijn van de plaatselijke besturen *met den meest mogelijken spoed*, opgaven gevraagd.

1) van het aantal kiezers, hetwelk verkregen wordt door den census, voorgesteld in het bovengenoemd ontwerp van kieswet, en op de tabel, vermeld in art. 1 van dat ontwerp, aangewezen;

2) van het aantal kiezers, hetwelk verkregen wordt door de *helft* van den hierboven gemelden census;

3) van het aantal kiezers, der beide categoriën of soorten elk *afzonderlijk*, die door het patentregt alleen, of door dat regt, gevoegd bij de grond- en personele belastingen, de som betalen, welke voor iederen census is voorgedragen bij dat ontwerp van wet.

Twee geregtsdienaars werden afgezonden om eenen schuldenaar in hechtenis te nemen. Toen deze hen aankomen zien, sloot hij de deur en beschimpte hen uit zijn venster. Dadelijk maakten de geregtsdienaars een procesverbaal op: „De heer N. N. heeft ons, toen wij hem in hechtenis wilden nemen, beschimpt en gezegd: wij zijn schurken, ezels, lummels, enz., hetwelk wij in dit procesverbaal der waarheid getrouw met onze naamteekening bevestigen."

Kerknieuws.

Men verneemt dat de weleerwaarde heer *P. R. Hugenholtz*, predikant te Geervliet, voor het op hem uitgebragt beroep tot predikant bij de Nederduitsche Hervormde gemeente te Leeuwarden bedankt heeft.

— Ter vervulling der vacature heeft de breede kerkeraad der Hervormde gemeente te Goes, geformeerd het navolgende twaalftal van predikanten, in de alphabetische volgorde gesteld: DD. *Berkhout*, te Monster; *Boon*, theol. dr. te Medemblik; *Bruna*, te Hasselt; *Linse*, te Steenderen; *Niermeijer*, te 's Heer Arendskerke c. a.; *ter Oosteregee*, te Oirschot; *Soetbrood Piccardt*, theol. dr. te Pijnacker; *Reijers*, te Brouwershaven; *Sluiter*, te Zalk; *van Voorst*, te Almelo; *Warnsinck*, te 's Heer Abtskerke c. a., en *Wolvenkamp*, te Berkenwoude.

(*Ingezonden.*)

Berigt over eene onlangs ontdekte overoude begraafplaats te den Ham, gemeente Aduard, provincie Groningen.

Sedert langer dan menschenheugenis had men, aan den Heereweg van *Aduard* naar *Saaksum*, onder het dorp *den Ham* eene kleine, doch hooge plek gronds, in derzelver slooten gelegen en die veel geleek op eene voormalige zoogenoemde *melkvaart*. Dezelve behoorde, gelijk ook nu nog, tot de boerderij welke tegenwoordig bewoond wordt door den heer S. ABBRING, en werd veelal tot het verbouwen van sommige grove tuinvruchten gebruikt, waarvan zij ook in den wandel het *tuintje* werd geheeten. In het vorige jaar begreep de heer ABBRING, dit stukje gronds, door het dempen van eene sloot, bij het naastbij gelegene lagere stuk bouwland te moeten trekken en daartoe, [illegible] van den bodem, een gedeelte [illegible] van dat [illegible] zoogenoemde *tuintje* te moeten wegnemen, ten einde dan vervolgens het aldus toebereide stuk bouwland met koolzaad te bezaaijen.

Terwijl men alzoo met het weggraven van dien hoogeren grond bezig was, ontdekte men op zekere diepte (ongeveer 2—3 voeten onder den grond) enkele overblijfselen van oude *aarden potten* (zoogenoemde *urnen*), bevattende asch en verbrande beenderen. Tevens vond men enkele onbeduidende kleinigheden van *aardewerk*, alsmede een koperen muntstukje ter grootte van een zoogenoemden ouden *zestehalf*, met een gaatje doorboord, blijkbaar met het doel om gedragen te worden, hetzij als *amulet*, hetzij als *eereteeken*, hetzij als *sieraad;* doch zoo afgesleten en ingevreten en weggeroest, dat er niet alleen geen enkele letter meer op bewaard is gebleven, maar men ook zelfs naar de figuren die er op gestaan mogen hebben, raden moet.

In het eerst achtte men deze ontdekking weinig, en er verliepen dan ook verscheidene maanden vóór ik hetgeen zoo in mijne nabijheid voorgevallen was, in de bijzonderheden vernam. Toen was reeds de grond sedert lang met koolzaad bezaaid en het zoude natuurlijk ten hoogste zijn af te keuren geweest, dat men uit bloote weetgierigheid door het omwoelen van den bodem een nuttig veldgewas vernielde, terwijl men in Septembermaand, wanneer het gewas ingeoogst kan zijn, dat zonder eenige schade doen kon. Evenwel veroorloofde mij de heer ABBRING met bijzondere vriendelijkheid, op eene kleine plek eene opdelving te doen bewerkstelligen. Dit is nu dezer dagen geschied en heeft, verbonden met hetgeen men reeds wist, tot eenig verder resultaat geleid: ofschoon natuurlijk de zorg om het gewas te sparen, het onderzoek zeer beperkte. Het eene en het andere dan, hetwelk toen verder gebleken is, zal ik hier bijvoegen.

Voor zooveel het *afgraven* van den hoogeren grond, het ploegen met den *raderploeg* en het later meer voorzigtig *punten* met een puntijzer geleerd hebben, bevinden zich, ter lengte van minstens 60—80 voeten de overblijfsels van urne aan urne, terwijl de breedte ten naastenbij 16 voeten zal zijn. Bij het graven van eenen kleinen kuil, ter lengte van ongeveer 8 voeten, ter diepte van ongeveer 4 voeten en ter breedte van ongeveer 2 voeten, vonden wij de overblijfselen van 4 à 5 urnen, doch geene enkele in haar geheel, zoodat voorheen óf het zeewater óf menschenhanden hier verwoesting hebben aangerigt. Evenwel laat zich verwachten, dat men, bij verdere opdelving, nog menige ongeschondene urne zal vinden. — Derhalve heeft in eene hooge oudheid een aantal van minstens *weinige honderden menschen* alhier eene begraafplaats gevonden.

Natuurlijk wekt zoo onverwacht eene ontdekking in hooge mate de belangstelling, niet alleen van de wetenschap, maar ook van het publiek; en billijk vraagt men het zich zelven af, hoe het mogelijk zijn kan, dat zulke overblijfselen eener grijze oudheid, die men anders in de hooge zandgronden, bijzonder van *Drenthe*, aantreft, hier in den bijna zwaarsten kleigrond van geheel *Groningerland* en waar vroeger de zee spoelde, gevonden worden? — Ook ik deed mij die vraag meermalen; en, hoewel ik de oudheidkunde nimmer als hoofdstudie beoefende, en daarom ook den vasten *takt* mis, welken bekwamer archæologen in dezen bezitten, wil ik toch een drietal gissingen betrekkelijk den oorsprong dezer aloude begraafplaats aan het publiek niet onthouden. Zij zijn deze:

1) Deze begraafplaats kan zijn het werk van aloude inboorlingen, die, voor nog de zee den oorspronkelijken bodem had weggescheurd, hier b. v. na een geëindigd gevecht, hunne dooden verbrand en ter aarde besteld hebben.

2) Zij kan zijn de begraafplaats van hier door oorlog of schipbreuk verongelukte zeelieden; b. v. van *Phoeniciërs*, die om den barnsteen-handel uit Tyrus of Sidon naar de Oostzee gevaren zijn en hier hun graf vonden.

3) Zij kan ook zijn de begraafplaats van in den oorlog met inboorlingen, of door het zeewater, of wel door beide te gelijk, hier omgekomene *Romeinen*. — Bij dit laatste dacht ik onwillekeurig aan iets hetwelk men bij TACITUS beschreven vindt en hetwelk ten minste, zoolang het tegendeel niet bewezen is, mede tot de mogelijke aanleidende oorzaken van deze begraafplaats kan behooren. Deze schrijver namelijk verhaalt, dat de Romeinen, tijdens zij onder GERMANICUS en deszelfs bevelhebbers CAECINA, VITELLIUS en anderen, in den *Cheruscischen* veldtogt, een en andermaal van *Amisia* (waarschijnlijk *Wester-Embden*, toenmaals eene zeehaven), naar *de monden van den Rijn* trokken, beide te water en te lande, soms veel volks verloren. (*Annalium*, lib. I, capp. 56, 60, 63, 70.)

Meerdere gissingen wil ik niet wagen. — Evenwel zoude het voor de wetenschap der oudheid zeer te betreuren zijn, wanneer men niet eenig middel zocht, om hetzij door inteekening, hetzij anders, eene som gelds bij elkander te krijgen, uit welke het ontblooten en opdelven dezer overoude begraafplaats bekostigd werd, en tot welk opdelven de heer ABBRING in Septembermaand bereidwillig vergunning geeft. Ik hoop daartoe (indien ook anderen die in kennis en onderzoekingen van dezen aard belang stellen, mede niet ongenegen zijn) middelen in het werk te stellen; en dan later het hoofdzakelijke onzer bevinding in dit dagblad aan het publiek mede te deelen.

Zijn er intusschen oudheidkundigen die over deze ontdekking nog eenige nadere inlichting verlangen: zooverre ik daartoe in staat ben, wil ik hun gaarne van dienst zijn.

DEN HAM, 15 Mei 1850. F. KOPPIUS,

Predikant te Ham en Fransum.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 18 Mei, kapit. *Esbra* Elisabeth, van Bremen; den 20sten *de Boer* Urania, van Banjoewangie; *Tuntelder* Geertruida, van Lissabon. — Te Texel den 20 Mei, *Visser* de Hoop, van Londen. — In het Vlie den 19 Mei, *Oostra* Annechiena, van Bisserup; *Kraan* vr. Helena, van Christiansand; *Duif* Catharina, van Noorwegen. — Te Helvoet den 17 Mei, *Huisman* Hendrika, van Windau. — Te Brielle den 17 Mei, *Brouwer* Harmina, van Libau. — Te Straat Sunda den 1 Maart, *Trip* Libra, van Batavia n. Rotterdam. — Te Samarang den 12 Maart, *Lourens* Hendrika, van Batavia. — Te Sourabaija den 16 Maart, *Zeilstra* Anna Maria Henriette, van Batavia. — Te Livorno den 10 Mei, *Schuur* Alida Elisabeth, van Amsterdam. — Te Marseille den 14 Mei, *de Boer* Verwachting, van Amsterdam. — Te Grangemouth den 15 Mei, *Dethmers* Emanuel, van Emden. — Te Hull den 17 Mei, *Olthoff* Jantina, van Kampen. — Te Koppenhage den 14 Mei, *Zoutman* Hendrika, van Amsterdam; den 17den *Hazewinkel* jonge Hendrik, van Bayonne. — Te Christiansand tusschen den 2 en 7 Mei, *Kraan* vr. Helena, van de Lemmer. — Te Nerva den 11 Mei, *de Boer* Lumina en *Pomper* Margaretha, beide van Bergen. — Te Bolderaa den 11 Mei, *Doornbos* Alida, en den 12den *Kok* Hollandsch Trouw, beide van Stavanger; *Scherpbier* Jeltina, van Hamburg. — Te Libau den 1 Mei, *Tiktak* Jantina Fennegina en *Lukens* Gesina Johanna, beide van Amsterdam; *Stuit* Geertruida, van Delfzijl; *Koerts* juffer Garrelts, van Dundee; den 2den *de Grooth* Lucas Wildervank, van Amsterdam; *Boon* Jantina, van Cagliari; den 5den *Lodewijks* Maria Johanna, van St. Ubes; den 6den *Timmer* Elisabeth, van Rotterdam; den 10den *Naatje* Alberdina Edsina, van Liverpool; den 12den *Gialts* Helena, van Hamburg. — Te Pillau den 16 Mei, *Brouwer* Elsina, van Koppenhage; den 17den *Potjer* Elsje, van Rouaan. — Te Swinemunde den 15 Mei, *Sprik* Grietina Hillegina en *Boer* Marchina, beide van Londen; *Scholtens* Sjoumenta, van Liverpool. — Te Hamburg den 17 Mei, *de Groot* de 2 Gebroeders, van Amsterdam. — Te Tonningen den 16 Mei, *Ellens* Lammegina, van Rostock n. Engeland; *Oostra* Annagina, van Nestved n. Engeland.

Binnengekomen te Helvoet den 20 Mei, kapit. *Brouwer* Antina, van Libau. — Bij Douvres den 18 Mei, *Oldenburger* Hendrika Margaretha, van Amsterdam n. Livorno. — Te North Shields den 18 Mei, *Ploeg* Vertrouwen, van Harlingen. — Te Drontheim den 5 April, *Bekkering* Gezina, van Emden. — Te Bremerhaven den 16 Mei, *de Vries* vr. Ida, van Harlingen; den 17den *Huisman* Itjea, van Groningen.

Zeilklaar te Liverpool den 16 Mei, kapit. *Tap* Maria Beerta, naar Riga.

In lading te Liverpool den 17 Mei, kapit. *Post* Edzardina Catharina, naar Amsterdam; *Klok* Gezina Dorkina en *de Groot* Jacoba Catharina, beide naar Groningen; *Scherpbier* Elsje, naar Pernau; *Duit* Maria Anna en *Mulder* Dina, beide naar Nerva.

Vertrokken van Amsterdam den 18 Mei, kapit. *Schippers* Johanna, naar Batavia; *Sap* Joanna Jacoba, *Spijkman* Juliane Louise en *Botje* Gesina Alida, alle drie naar Petersburg; den 19den *Muller* Antje, naar Hamburg; den 20sten *Vos* Allersma, naar Suriname; *Muller* vr. Klasina, naar Bremen; den 21sten *Boswijk* Hendrika, naar Petersburg. — Van Texel den 20 Mei, *Wortelboer* Bordeaux, naar Bordeaux; *Jonker* Cornelia, naar Batavia. — Uit het Vlie den 19 Mei, *Das* Harmanna Das, naar Petersburg; *Lever* Catharina Elisabeth, naar Stockholm; *van Sluis* Tjakiena en *Scholtens* Maria, beide naar Koningsbergen; *Veenstra* Aukjen, naar Stettin. — Van Helvoet den 18 Mei, *Hazewinkel Muntendam* Anna Maria, naar de Oostzee; *Kuiper* Hendrika Hillechina en *Post* Waakzaamheid, beide naar Stettin. — Van Brielle den 18 Mei, *Pekelder* vr. Grietje, naar Londen. — Van Maassluis den 18 Mei, *Oostra* Geertina, naar Maldon. — Van Vlissingen den 18 Mei, *Gort* Vriendschap, naar Londen. — Van Banjoewangie den 10 Febr., *Borchers* Lewe van Nijestein, naar Amsterdam. — Van Antwerpen, den 18 Mei, *Fenenga* Clara Dorothea, naar Petersburg [illegible] den 15 Mei, *Sap* Jantina Annechiena, [illegible] Cornelia, naar Porto. — Van Cardiff den 14 Mei, *Mulder* Afina Agatha, naar Lissabon. — Van Liverpool den 16 Mei, *Rozenbeek* Reinauw Engelkens, naar Pernau. — Van Stockton den 17 Mei, *Vos* Margaretha, naar Brussel. — Van Memel den 14 Mei, *Brandt* de 2 Gebroeders, naar Amsterdam. — Van Pillau den 13 Mei, *Vaalman* Catharina, *Onnes* Johanna Geertruida en *Westers* Anna Elsina, alle drie naar Amsterdam; *Hubert* juffer Annette, naar Antwerpen; den 16den *Staal* Tjadda en *Menkema* Catharina Sijpkens, beide naar Amsterdam; den 17den *Potjewijd* Albertina, naar Rotterdam; *Legger* Marchina, *Hensema* Ida Berendina, *Siccama* Eeltje en *Kleininga* Maria Laurentia, alle vier naar Amsterdam; *Scherpbier* Jantina Frouwina, naar Zwolle; *van der Woude* Geziena Gesina, naar Groningen; *Jonker* Zeldenrust, naar Amsterdam. — Van Dantzig den 14 Mei, *Pronk* Gesina, naar Braake; den 15den *van Wijck* Jennij, naar de Oostzee; *Hazewinkel* Onderneming, naar het Nieuwe Diep; *Broenkema* Marja, naar Bremen; den 16den *Steffens* Anna Maria en *Smit* Morgenster, beide naar Amsterdam. — Van Swinemunde den 16 Mei, *Sprik* Juliana Louisa, naar de Oostzee. — Van Hamburg den 17 Mei, *Tent* Goede Verwachting, naar Groningen; *Koens* Weldaad, naar Termunterzijl; den 19den *de Haan* vr. Gesina, naar Makkum.

Vertrokken van Amsterdam den 21 Mei, kapit. *Koops* Lammechiena, naar Petersburg; *Kemper* Gebroeders, naar Stettin. — Van Vlissingen den 19 Mei, *Dik* Meinkina, naar Koppenhage. — Van Moulmain den 17 Febr., *Nap* Madura, naar Rotterdam. — Van Liverpool den 18 Mei, *Scherpbier* Elsje, naar Pernau; *Tap* Maria Beerta, naar Riga; *Wijkmeijer* Anna, naar Stettin. — Van Cuxhaven den 18 Mei, *Pinksterboer* Gesina, naar Petersburg.

Het schip *Gesina Jantina*, kapit. Rozema, van Marseille naar Rotterdam gedestineerd, is, volgens brief van Barcelona, van den 26 April, aldaar lek en met meer andere schade binnengeloopen, doch zou alstoen den volgenden dag gereed zijn, om de reis weder voort te zetten.

ZOUTKAMP, 22 Mei. Vertrokken den 19den kapit. *Bernardus* Agatha Hendrika, *Joosten* Neptunus en *Hawkworth* Admiral, alle drie naar Londen; *Lukje* Frouke Egberdina, naar Bristol; *de Jonge* Petrus Jakobus, naar Hull; *Fokkes* Sjouktje, naar Southampton; *Boothley* Marsdin, naar Harwich; *Brouwer* Harmina, naar Noorwegen; den 21sten *Benthley* Kon. Fredrick, naar Londen. — Zeilklaar den 21sten *Hilbrands* vr. Wendelina, naar Londen; *de Vries* Hoop op Welvaart, naar Noorwegen.

DELFZIJL, 22 Mei. Binnengekomen den 19den kapit. *Diters* Maria Margretha, van de Wezer; *Dirks* vr. Zwaantje en *Stuitje* Jochemina, beide van Hamburg naar Amsterdam; *Barghoorn* vr. Trientje, van Emden; *Vrijman* Jantina, van Bachum; *de Groot* de jonge Cornelis, van Larwich. — Vertrokken den 20sten *Koens* jonge Rudolf, naar Leer; *Pot* vr. Renske, *Scheffers* Eendragt en *Donga* Annechiena, alle drie naar Noorwegen; *Stuitje* de jonge Maria, naar Emden; *van der Werff* Alida Gezina, naar Noorwegen; *Hulzebos* Catharina, naar Leer; *Geltes* de 3 Gezusters, naar Bremen.

Lijst der Nederlandsche Schepen welke de Sond gepasseerd zijn.

14 Mei. Smit, Sjaardama (Harlingen), van Liverpool naar Narva.
Adens, Jantje Doornbos (Winsch.), v. Liverpool n. Petersb.
Stuit, Johannes (Harlingen), van Harlingen n. Petersburg.
Paap, Magrietha (Veendam), v. Harlingen n. Koningsberg.
Brons, Helena Brons (Pekela), v. Antwerpen n. „
15 —— Korfker, Anna Martha (Veendam), v. Rotterdam n. Stettin.
Albers, Gezina Jantina (Groningen), van Lubeck naar Lyon.
de Grooth, Johanna Maria (Pekela), van Bordeaux n. Riga.
Wessels, Elisabeth Machtelina (Pekela), v. Liverp. n. Narva.
Dijkhuis, Christina (Veendam), v. Koningsb. n. Amsterdam.
Dik, Jantina Petronella (Pekela), van Bilfast naar Riga.
Oldenburger, Agathe (Groningen), v. Fahrsund n. de Oostz.
16 —— Kuiper, Alida Schuringa (Veendam), v. Amsterd. n. Memel.
Zoutman, Henderika (Veendam), v. Amsterd. n. Koppenh.
Helmers, Stad en Lande (Woudsend), v. Memel n. Harling.
Veenhuizen, Adriana (Schiedam), v. Libau n. Schiedam.
Ruibing, Elsina Catrina (Winschot.), v. Windau n. Rotterd.
Stuit, Geerdina (Wildervank), v. Libau n. de Maas.
de Weerd, Pieter (Harlingen), v. Liverpool n. Petersburg.
Kuiper, Annegina Elsina (Pekela), v. Amsterd. n. Petersb.
de Groot, Sieka (Veendam), v. Amsterdam n. Petersburg.
17 —— Bakker, de vr. Geertje (Purmerend), v. Bordeaux n. Koningsb.
de Jonge, Arentina Jacoba (Hoogez.), v. Liverp. n. Pernau.
Kamminga, Oldambt (Winschot.), v. Liverpool n. Nerva.
de Jonge, Hendrik (Winschoten), v. Stavanger n. Riga.
Smilde, de Hoop (Pekela), v. Schiedam n. Riga.
Schaap, Johanna Eltina (Pekela), v. Koningsb. n. Amst.

De Wind den 14den en 15den Mei N.W.; den 16den W.N.W. en Z.W.; den 17den Z.O. en N.O.

ELSENEUR, 17 Mei 1849.

211de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der Eerste Klasse.

1*ste Lijst.* No. 12484 een prijs van *f* 5000. No. 9215 een prijs van *f* 2500. No 14630 en 474 ieder een prijs van *f* 1250. No. 16029, 8924 en 5601 ieder een prijs van *f* 1000. — 2*de Lijst.* No. 12612 een prijs van *f* 20,000.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 17den tot en met den 23sten Mei 1850 zijn te *Groningen* geboren 11 zoons en 3 dochters; gehuwd 23 paren; overleden 10 ouden en 5 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 21 *Mei.*

TARWE.		GERST.		Zw. Voer	40 ℔ *f* 2,05
Oude Bak	70 ℔ *f* 6,75	Winter	52 ℔ *f* 2,65	Zw. Voer	42 » - 2,15
Jarige	70 » » 6,50	»	54 » » 2,80	»	44 » - 2,25
N. Oml.	70 » » 6,15	»	56 » » 2,95	BOONEN.	
»	72 » » 6,55	Zomer	56 » » 2,70	Paardeb.	*f* 2,75 *f* 4
Old.	68 » » 5,35	»	58 » » 2,80	ZADEN, ENZ.	
»	70 » » 5,75	Knobbe	60 » » 3,10	Gr.Gort p.m.	*f* 4,50,90
»	72 » » 6,15	»	62 » » 3,30	Par.100N.℔	*f* 6,50 a *f* 10
ROGGE.		HAVER.		Koolz.	*f*
N. Inlands.	66 ℔ *f* 3,60	Dikke	42 ℔ *f* 2,15	Zomerz.	*f*
»	68 » » 3,90	»	44 » » 2,35	Dederz.	*f*
»	70 » » 4,20	»	46 » » 2,50	Boterz.	*f*
BOEKWEIT.		»	48 » » 2,65	G. Mostz.	*f* 5,50 a *f* 7,60
Gr. Zand	62 ℔ *f* 3,80	»	50 » » 2,80	Raapol. p. v.	*f*
»	65 » » 4,30	Bl. Voer	38 » » 1,90		
Zw. Zand	64 » » 3,90	»	40 » » 2,00	Prijs der Boter	
Veen	64 » » 3,80	»	42 » » 2,10	$\frac{1}{8}$ Ton	*f* 10,25
				$\frac{1}{16}$ »	*f* 5,40

Tarwe met weinig handel. — Rogge prijshoudend. — Boekweit 10 a 15 cents hooger verkocht. — Gerst aan Pelders als voren. — De beste en zware soorten Haver goed prijshoudend; bijsoorten niet driftiger. — Boonen minder gevraagd. — Gort met redelijk goeden handel.

ROTTERDAM, 21 *Mei.* Tarwe: 160, 162 ℔ n. Hoogl. Kleefs. *f* 240, *f* 250; 159, 160 ℔ n. Kleefs. *f* 232, *f* 235; 159 ℔ n Bovenl. *f* 225. — Rogge, 149 ℔ Rijn *f* 146; 144 ℔ Poolsche *f* 135. — Boekweit op 140 ℔ n. Oostvr. Veen *f* 132.

AMSTERDAM, 21 *Mei.* Tarwe en Rogge stil, bij vorige prijzen; 132 ℔ p. o. Rost. Tarwe *f* 270; 131 ℔ b. Pools. *f* 290; 133 ℔ Kubanka *f* 254. — Rogge: 122 ℔ o. Holst. *f* 125; 120 ℔ Pruiss. *f* 150; 116 ℔ gedroogde *f* 132. — Gerst en Haver zonder handel. — De stemming van Boekweit was ruim prijshoudend. 120 ℔ puike jarige Holst. *f* 135; 120 ℔ dito Vriesche *f* 138

Koolzaad dadelijk zonder handel, op het najaar onveranderd; op 9 vat in Sept. en Oct. $56\frac{1}{2}$ p.vl. — Lijnzaad prijsh.; 110 ℔ Riga *f* $237\frac{1}{2}$; 110, 111 ℔ Koningsb. *f* $247\frac{1}{2}$. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering van het najaar williger; op 6/w. *f* $46\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $45\frac{1}{2}$; Sept. en Oct. *f* $33\frac{3}{4}$ a 34; Nov. en Dec. *f* 34. — Lijnolie willig; op 6/w. *f* $33\frac{1}{4}$; Vlieg. *f* $32\frac{1}{4}$. — Hennepolie op 6/w. *f* $37\frac{1}{2}$; Vlieg. *f* $36\frac{1}{2}$; Raapkoeken *f* 52 a 56. Lijnkoeken *f* 6 a *f* 7.

LONDEN, 20 *Mei.* Ten gevolge van de gunstige verandering in het weder, was de graanmarkt heden lusteloos en moest men in 1 a 2 sh. prijsverlaging bewilligen, terwijl desniettemin weinig werd opgeruimd; ook vreemde ondervond weinig aftrek bij 1 sh. vermindering van prijs. Gerst werd tot de vorige notering vrij grif van de hand gezet. In weerwil dat Haver slechts matig was aangevoerd, ondervond het artikel toch moeite om de notering van de vorige week te souteneren. Voor Erwten en Boonen werden de volle prijzen van l.l. Maandag betaald.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 22 *Mei.*

NEDERL., Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $55\frac{3}{4}$, $55\frac{13}{16}$, $55\frac{13}{16}$; Dito Cert. 3 pCt. $65\frac{1}{4}$, $55\frac{3}{16}$, $65\frac{5}{16}$; Dito dito 4 pCt. $85\frac{5}{8}$, $85\frac{3}{4}$, $85\frac{11}{16}$; Amortisatie-Syndicaat $3\frac{1}{2}$ pCt. $87\frac{1}{2}$; Aand. Holl. Spoorweg-Maatschappij 54. — BELGIE, bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. $46\frac{1}{16}$. — FRANKRIJK, Oblig. 3 pCt. $50\frac{9}{16}$, $50\frac{3}{4}$, $50\frac{5}{8}$. — SPANJE, L. bij *Ardoins* van 85 £ 5 pCt. $12\frac{5}{8}$, $12\frac{3}{4}$, $12\frac{3}{4}$; Dito dito van 510 £ 5 pCt. $12\frac{15}{16}$, $13\frac{1}{8}$, $13\frac{1}{8}$; Dito bij Dito, Onbep. Stukken 5 pCt $12\frac{3}{16}$, $12\frac{1}{2}$; Dito 3 pCt. $37\frac{11}{16}$, $37\frac{3}{4}$; Dito Binnenlandsche à 6 m. 3 pCt. $30\frac{5}{16}$, $30\frac{1}{2}$, $30\frac{7}{16}$; Coup. Ard. $7\frac{11}{16}$, $8\frac{1}{8}$; Passive $3\frac{5}{8}$. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. $35\frac{1}{2}$, $35\frac{5}{8}$; Dito Dito 4 pCt. $35\frac{13}{16}$, 36. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. $104\frac{3}{8}$; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. $103\frac{5}{8}$, $103\frac{3}{4}$; Certific bij dito 1831 en 1833 5 pCt. $94\frac{1}{2}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. $85\frac{3}{4}$; Inschrijving in Assignatiën 6 pCt. $63\frac{1}{4}$; Certific. van Dito 6 pCt. $63\frac{7}{8}$. — POLEN, Certific. 4 pCt. $74\frac{5}{8}$. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $73\frac{1}{4}$, $73\frac{3}{8}$; Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $39\frac{1}{8}$; Dito Nieuwe $2\frac{1}{2}$ pCt. $39\frac{7}{8}$, 40; Dito Nieuwe 5 pCt. $80\frac{1}{4}$, $80\frac{3}{8}$; Oostenr. Weenerb. bij *Goll en Comp.* 4 pCt. $67\frac{1}{2}$; Amerik. Bank-Actiën $3\frac{1}{8}$; Brazil. 5 pCt. $89\frac{9}{16}$, $\frac{5}{8}$; N. Mex. 5 pCt. 29, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pCt. $76\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{5}{8}$; Dito Uitgest. $34\frac{1}{8}$, [illegible]; Gren. $1\frac{1}{2}$ pCt. $15\frac{3}{4}$, 16; Ecuador $3\frac{5}{8}$, $\frac{7}{16}$; Venez. 3 pCt. [illegible]; Oblig. Holl. Spoorw. $4\frac{1}{2}$ pCt. 97; N. Russen $4\frac{1}{2}$ pCt. 95.

In onze binnenl. fondsen was heden geene noemenswaardige variatie. Van Spaansche waren 5 pCts. aangenamer. Binnenl. 3 pCts. nagenoeg onveranderd.

Russische, Oostenrijksche en Fransche prijshoudend. In de overige buitenl. effekten was geene merkbare variatie. Alleen Mexik. hebben zich bij geanimeerde affaire wederom circa ½ pCt. sedert gisteren in prijs verbeterd.

Gron. Uitg. v. 100 £ 3½; Bl. Gr. v. 500 £ 4½, 4.

Koers van het Geld: Beleening 2½; Prolong. 2½; Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te vijf uur: Integr. 2½ pCt. 55⅛; Ard. a 510 £ 13½ a ¼; Binnenl. 3 pCts. 39½ a ¼.

ADVERTENTIEN.

Verslag van het Examen op de Zondagscholen.

Gelijk ieder jaar door de Commissie, aan welke het toezigt op de hier ter stede bestaande Zondagscholen is opgedragen, een bepaald onderzoek wordt gedaan naar de vorderingen der leerlingen, zoo heeft zulks ook thans op Pinkster-Maandag den 20sten Mei l.l. plaats gehad. De leden der Commissie verdeelden zich tot dat einde in de verschillende schoollokalen, en mogten zich verblijden over den gunstigen staat, waarin deze inrigting voortdurend verkeert. Na afloop van het examen werden, onder gepaste toespraak en opwekking, tot verdere oefening en gebruik maken van de gelegenheid tot Godsdienstig Onderwijs, op de Oosterschool acht der meest gevorderde leerlingen, en op de Westerschool zeven, als genoegzaam gevorderd, ontslagen, terwijl aan ieder hunner een N. T. met Psalmen en een Gezangboek geschonken werd. Aan dertien leerlingen op de Jongens-Afdeeling, en aan zes op de Meisjes-Afdeeling der derde Zondagschool, werd als blijk van goedkeuring voor hun gedrag en vorderingen een N. T. met Psalmen uitgereikt. De hoofdonderwijzers en hunne medehelpers ontvingen namens de Commissie, tot bewijs van hare erkentelijkheid voor hunnen ijver, ieder een boekgeschenk, en aan alle leerlingen werd eindelijk een traktaatje ten geschenke gegeven.

De Commissie heeft gemeend, ook nu weder een openlijk verslag te moeten geven van het gehouden examen, omdat er velen onder onze stadgenooten zijn, die, blijkens hunne medewerking, in deze zoo nuttige inrigting belang stellen, terwijl zij tevens de hoop koestert, dat anderen daardoor mogen opgewekt worden, om ook tot hare instandhouding iets bij te dragen.

Zij, die op de Zondagscholen wenschen toegelaten te worden, kunnen zich aanmelden bij de leden der Commissie, welke thans bestaat uit de heeren: L. G. PAREAU, W. GERHARDS, E. J. DIEST LORGION, W. VAN BOEKEREN, J. W. H. baron VAN IMHOFF, H. O. FEITH, Jr., J. C. MANSSEN en C. H. VAN HERWERDEN, C.Hz.

Namens de Commissie voornoemd:
E. J. DIEST LORGION, *Secretaris.*

, Als bijdrage voor de **PINKSTERKOLLEKTE** ten behoeve van het *NED. ZENDELINGGENOOTSCHAP*, is nog met DANK door Ds. AMSHOFF ontvangen van N. N. *f* 5—00 en van twee bejaarde Lieden *f* 2—00.

, VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der **NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ *tot bevordering der Nijverheid***, op WOENSDAG den 30sten Mei 1850, des namiddags te 4 uur, in het CONCERTHUIS te *Groningen*.

G. A. STRATINGH,
Secretaris.

NATIONAAL GOOCHELSPEL

van **D. L. BAMBERG**, *Hofméchanicus*, in Co. met **J. F. KAS**, staande met hunne prachtvolle Tent op de GROOTE MARKT, over het Stadhuis. Op HEDEN, VRIJDAG den 24sten, en ZATURDAG den 25sten Mei 1850: geheel nieuwe GEVARIEERDE TOEREN, buitengewone HANDMANOEUVRES, BORDENDANS, PIJPENBALANS, MIMIEK, ENZ., alsmede **LA SUSPENSION ETHEREENE**, buitengewone Equilibre, uitgevoerd door de jonge Jufvrouw **ELISABETH BAMBERG**; welke, met den elleboog leunende op een' wandelstok, haar ligchaam horizontaal uitstrekt, zonder door iets te worden ondersteund. De Eerste Rang 99 Ct.; 2de Rang 75 Ct.; 3de Rang 50 Ct.; 4de Rang 25 Ct.

N.B. Op algemeen verzoek, zal er HEDEN, VRIJDAG VOORMIDDAG te 12 uur, eene BUITENGEWONE VOORSTELLING voor de BUITENLIEDEN gegeven worden.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

, Ondertrouwd:

Z. SIJBOUTS, van *Leeuwarden*,
met
A. V. MESDAG.

AKKRUM, 19 Mei 1850.
Eenige kennisgeving.

, Ondertrouwd:

G. F. LANGEMEIJER,
van *Leeuwarden*,
met
M. C. SCHOLTE.

VEENDAM, 19 Mei 1850.
Eenige kennisgeving.

, Getrouwd:

W. H. WILDERVANCK,
van *Zuidbroek*,
met
IJ. WENS,
van *Sappemeer*.

SAPPEMEER, 16 Mei 1850.
Eenige kennisgeving.

, Getrouwd:

C. J. GEERTSEMA,
van *Nieuw-Scheemda*,
met
M. H. BURINGH.

ZUIDBROEK, 16 Mei 1850.
Eenige kennisgeving.

, Getrouwd:

D. EVERS,
van den *Stads Nieuwen Polder*,
met
A. F. MEIJER.

NIEUW BEERTA, 22 Mei 1850.

, Getrouwd:

H. R. BIJKENS,
van *Koevorden*,
met
C. A. KREMER.

NOORDBROEK, 22 Mei 1850.

, Getrouwd:

J. K. LOMAN, van *N. Pekela*,
met
J. BORGESIUS, van *Zuidbroek*.

N. PEKELA, 23 Mei 1850.

Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te merken.

, Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER, M. J. F. NOORDBERGH, veelgeliefde Echtgenoot van

D. C. RADEMAKER,
Evang. Luth. Predikant.

WINSCHOTEN, 18 Mei 1850.
Eenige kennisgeving.

, Heden beviel van eene DOCHTER A. KONING, geliefde Echtgenoot van

H. B. SCHUITEMA.

GRONINGEN, 23 Mei 1850.

, Door Gods goedheid beviel heden zeer voorspoedig van eenen ZOON SOPHIA VAN MEEKEREN, geliefde Echtgenoot van

J. H. VAN HASSELT, Jr.

GRONINGEN, 23 Mei 1850.

, Heden overleed te *Groningen*, na een langdurig lijden, in den ouderdom van 57 jaren, de Heer FOKKO MEES, *Predikant* te *Holwierde*.

17 Mei 1850. *Eenige kennisgeving.*

, Heden overleed alhier Vrouwe HENRIETTA CHARLOTTA WINTGENS, Weduwe van den Heer DIRK VAN WULLEN, in leven *Predikant bij de Hervormde Gemeente te Zutphen*, in den ouderdom van bijna 76 jaren.

GRONINGEN, 18 Mei 1850.

Mr. **J. D. TRESLING**,
Ex.-Test.

Eenige kennisgeving.

, Heden nacht overleed zeer onverwachts, na eene korte ongesteldheid, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder Mejufvrouw ANTJE GRASHUIS, Wedw. van den Heer J. J. TEN CATE, in den ouderdom van ruim vijfenzeventig jaren; diep betreurd door hare Kinderen en verdere Betrekkingen.

GRONINGEN, 18 Mei 1850.

J. D. VISSERING.
T. M. VISSERING,
geb. **TEN CATE.**

Eenige kennisgeving.

, Te *Groningen* is op den 19den Mei 1850 overleden de Heer STEFFANO DEL VECCHIO, *Reizende Agent van het Huis* J. B. RONCA & Co., te *Amsterdam*.

J. B. RONCA & Co.
In naam zijner Familie.

, Den 20sten Mei 1850 overleed te *Groningen* Mejufvrouw BERNARDINA CORNELIA JOHANNA CREMERS, in den ouderdom van bijkans 67 jaren.

Eenige kennisgeving.

, Heden avond overleed, aan verval van krachten, in den ouderdom van bijna 72 jaren, mijn geliefde Echtgenoot REINDER CLUIVINGH HOENDERKEN, na eene echtverbintenis van 34 jaren.

Kinderen en Aangehuwde Kinderen betreuren met mij zijn verlies.

PATERWOLDERDIJK, 21 Mei 1850.

J. VAN BON,
Wedw. R. C. HOENDERKEN.

Vrienden en Bekenden worden verzocht, deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

, STADS-KANAAL, 21 Mei 1850. Heden overleed ons geliefd jongste Dochtertje IDA ALYDA, 16 maanden oud.

I. C. VAN DER LOEFF.
C. J. E. VAN DER LOEFF,
geb. **HAACK.**

GEMEENTEBESTUREN.

De Uitgever van het **WEEKBLAD VOOR DE BURGERLIJKE ADMINISTRATIE** *in het Koningrijk der Nederlanden*, door de vele aanvragen om komplete exemplaren in de noodzakelijkheid komende, eenen TWEEDEN DRUK te maken der reeds verschenen 47 Nommers, berigt hiermede de belanghebbende Besturen en Personen, dat die HERDRUK tegen den 1sten Julij e.k. zal beginnen, en dat *tot dien tijd* NIEUWE ABONNEMENTEN voor KOMPLETE EXEMPLAREN worden aangenomen. Het is den Uitgever niet bekend, dat de aanschaffing van dit doeltreffend **WEEKBLAD** *voor rekening der Gemeenten* is geweigerd, daar, waar dezelve aan de bevoegde Autoriteit is gevraagd. De Abonnementsprijs per jaar is *f* 6—00. Men abonneert zich bij Boekhandelaren en Postkantoren, of franko bij den Uitgever **J. F. THIEME**, te *Nijmegen*.

Dingsdag den 28sten Mei 1850,

zal, te *Vlagtwedde*, publiek worden aanbesteed:

1. Het **AFBREKEN** van de BESTAANDE en het **BOUWEN** van eene **NIEUWE KOSTERIJ**.
2. Het **BOUWEN** eener **SCHOOL** met de LEVERANTIE van alle daartoe benoodigde **MATERIALEN**.

Deze Aanbesteding zal plaats hebben des namiddags te drie uur, in het GEMEENTEHUIS te *Vlagtwedde*, alwaar de Bestekken en Teekeningen ter inzage liggen.

Verpachting.

Op MAANDAG den 17den Junij 1850, des namiddags te drie uur, zal, onder nadere approbatie, door de GECOMMITTEERDEN uit de PLAATSELIJKE BESTUREN van *WINSCHOTEN* en *BEERTA*, belast met den AANLEG van de **KUNSTWEG** van *WINSCHOTEN* naar de *HANNOVERSCHE GRENZEN*, ten Huize van den Logementhouder B. CRAKER, te *Beerta*, worden overgegaan tot de OPENBARE VERPACHTING van de **OPBRENGST** der **TOLGELDEN** op den **KUNSTWEG** van *WINSCHOTEN* naar de *HANNOVERSCHE GRENZEN*, en wel aan den **TOLBOOM** te *BEERTA*, bij de *ZIJLKER-TIL*, en zulks voor den tijd van TIEN MAANDEN, van den 1sten JULIJ 1850, des middags te 12 uur, tot den 1sten MEI 1851, op hetzelfde uur.

De Voorwaarden, waarnaar deze Verpachting zal plaats hebben, zullen ter lezing liggen in de GEMEENTEHUIZEN te *Winschoten*, *Beerta* en de *Nieuwe Schans*.

WINSCHOTEN, 23 Mei 1850.

De Gecommitteerden voornoemd:
H. J. ENGELKENS, *President.*
POST VAN VENEMA, *Secretaris.*

NOTIFICATIE.

Op de **KERMIS** te *DELFZIJL*, die in dit jaar aanvang neemt op den 28sten MEI, zullen *NIET* worden toegelaten **RIJFELAARS**; **DOBBELAARS** of andere **HAZARDSPELERS**; maar alle deze door de POLICIE **strengelijk** worden geweerd; en zullen, ten opzigte der **BEDELARIJ**, de bestaande verordeningen **stiptelijk** worden gehandhaafd.

Zullende het **SCHUTTERSFEEST** op den derden dag, als van ouds, plaats hebben.

DELFZIJL, 21 Mei 1850.

De Burgemeester der Gemeente Delfzijl,
P. J. VOS.

, De **HOUDERS** DER BANK VAN LEENING te *GRONINGEN* adverteren, dat alle **PANDEN**, welke bij hen in de maanden FEBRUARIJ, MAART en APRIL 1849 zijn *verzet*, geteekend met de letters **D**, **E** en **F**, moeten worden afgerent of gelost, en wel letter **D** van den **20sten** tot en met den **24sten** Mei, letter **E** van den **27sten**, tot en met den **31sten** Mei, letter **F** van den **3den** tot en met den **7den** Junij 1850; zullende, bij gebreke van dien, anders **finaal** worden verkocht.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op WOENSDAG den 5den Junij 1850, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EKKHOFF, aan de Groote Markt te *Groningen*, op voordeelige en zeer aannemelijke Voorwaarden, publiek worden verkocht: De groote en wélgelegene **SCHEEPSTIMMERWERF** *DE NOORDERWERF* genoemd, met annexe GEBOUWEN en GRONDEN, gelegen Noordzijde aan de Noorderhaven te *Groningen*, Om te aanvaarden dadelijk na den Toeslag. Te bezien dagelijks.

BOELDAG OP GEWOON KREDIET,

van groot **200** stuks beste gelooide **VELLEN**, bestaande in ZOOL- en ENTERVELLEN, benevens in ZUIGERS, op DONDERDAG den 30sten Mei 1850, des namiddags precies te één uur, ten verzoeke en ten Huize van de Wedw. R. J. SIKKENS, te *Houwerzijl*.

DINGSDAG DEN 28sten MEI 1850,

zullen, op de Groote Markt publiek worden verkocht: onderscheidene RIJTUIGEN, SLEDEN, komplete GEREIDEN, eene partij AFBRAAK, ENZ.

FIRMA **Steen & Comp.**

WOENSDAG en DONDERDAG

den 29sten en 30sten Mei 1850, des namiddags te 2 uur, zullen, voor en in 't NIEUWE VERKOOPHUIS, in de Oosterstraat, worden verkocht: nagelaten **INBOEDELS**, benevens MANS- en VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN, eene partij nieuwe PETTEN; voorts onderscheidene MAHONIE- en EIKENH. MEUBELEN en veel meer andere GOEDEREN. Te bezien Dingsdag namiddag van 2—6 uren.

FIRMA **Steen & Comp.**

In het dorp *Haren* is **TE HUUR**, om dadelijk te aanvaarden: een **HUIS**, voorzien van twee KAMERS en eene KEUKEN. Te bevragen bij R. ABELS, aldaar.

Paard en Chais

(een en ander goed sauw) in **HUUR** te bekomen bij

A. L. MELLES,
Kastelein buiten de Ebbingepoort, in de *Groene Weide*.

M. DE JONG POLAK

heeft de eer hare geëerde Begunstigers bekend te maken, dat zij weder op nieuw heeft ontvangen een fraai assortement gedrukte CACHEMIRE en MOUSSELINE DOEKEN tot zeer GOEDKOOPE prijzen, als ook de FRAAISTE en NIEUWSTE ZOMERARTIKELEN; belooft eene honnette bediening.

WOENSDAG zullen wederom eene MASSA **LAPPEN** voorhanden zijn.

Extra beste KROPSALADE,

à 10 Ct. de Krop, bij **J. VROOM**, N. Kijk-in-'t Jatstraat.

De ondergeteekende maakt bij deze aan het geëerde Publiek bekend, dat hij zich slechts eenige dagen hier ter Stede zal ophouden en gedurende dien tijd **SILHOUETTEN** of **ZWARTE SCHADUWBEELDEN** zal vervaardigen, voor den billijken prijs van **50** Cents, binnen den tijd van 5 minuten, in de woningen der geëerde Begunstigers.

Hij staat in voor de gelijkenis dezer Portretten, terwijl hij in het tegenovergesteld geval zijn Werk gaarne terugneemt. Hij verzoekt zeer dringend, gedurende den korten tijd van zijn verblijf alhier, met regt vele bestellingen tot vervaardiging van zulke portretten vereerd te zullen worden. Dezelve worden dagelijks, van des morgens 9 tot des avonds 8 uur, aangenomen in zijn Logement.

Adres bij den Heer A. W. KOOLSTRA, aan het Damsterdiep, in het *Raadhuis van Emden*.

F. G. STUTZKY,
Silhouetteur uit *Koningsbergen*, in *Pruissen*.

2000 Guldens

worden AANGEBODEN, op Soliede EERSTE HYPOTHEEK. Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT, onder lett. O.

---

3 of 4 TIMMERLIEDEN

en een **STROODEKKER**, dadelijk WERK verlangende, vervoegen zich ten spoedigste bij

H. R. VOS,
op *den Horn*, buiten de Apoort.

Om dadelijk in dienst te treden wordt gevraagd: een bekwame **KOFFIJHUISKNECHT**, van goede Getuigschriften voorzien. Adres in persoon, of met franko brieven, onder lett. K., bij den Boekverkooper P. VAN WICHEREN, Hz., te *Groningen*.

Een WINKELBEDIENDE in eene **TABAKS-** en **KRUIDENIERS-AFFAIRE**, welke dadelijk wenscht geplaatst te worden, vervooge zich in Persoon of met *franko* Brieven bij

R. H. DINKELA.

, De Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, hebben uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

I. TAFEREELEN
UIT DE GESCHIEDENIS VAN DE STICHTING EN VESTIGING DER
CHRISTELIJKE KERK;

door ***A. G. BRUINSES.***

PRIJS *f* 3—75.

II. SCHETSEN UIT HET CHRISTELIJK LEVEN
IN DE
DRIE EERSTE EEUWEN DER KERK;

door denzelfden.

PRIJS *f* 1—50.

Ofschoon een aanhangsel op het eerste, staat het echter geheel op zich zelf en is uitnemend geschikt om als prijs gegeven te worden op Scholen en Catechisatiën.

De *Vaderlandsche Letteroefeningen*, 1849, no. 16, zegt in zijne aanprijzende beoordeeling van bovenstaand, sich door den betrekkelijk zeer lagen prijs aanbevelend Werk, onder anderen het volgende:

„Wij durven van de Redactie de ruimte niet vergen, die wij zouden behoeven, om den Schrijver verder op den voet te volgen. Wij zeggen dus alleenlijk nog, dat de verhalen steeds in belangrijkheid toenemen, ofschoon den lezer reeds nimmer de haren te berge rijzen bij de verschrikkingen, welke de Heidensche woestheid en moordlust over de weerlooze Christenen uitstortede. Men zal echter frisschen adem scheppen, als de boosheid onder haar eigen werk den doodsnik geeft, en het ter dood gedoemde Christendom het leven behoudt, en het hoofd verheft, zegevierende over de bitterheid der wereld.

„Wat hij gegeven heeft, doet hem eere aan. Hij heeft zijne taak wèl afgewerkt. De stijl is levendig, ernstigen waardig."

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.